

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Rogole
Ferdinand 64-66. Autornata-telefon: 59-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felolós szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

VII. évfolyam, 244. szám
CLUJ, 1938. Szeptember 17. **Vasárnap**

Chamberlain megérkezése után rendkívüli tanácskozásra ültek ösz- sze az angol kormány vezető tagjai

Néhány napon belül az angol miniszterelnök újra ellátogat Hitlerhez — Világ-
szerle bizakodó a hangulat — Feloszlatta a prágai kormány a szudeta-
német alakulatokat — Körözö levelet adtak ki Henlein ellen

Az eredeti elgondolásoktól eltérően Chamberlain angol miniszterelnök szombat helyett már pénteken, a késő délutáni órákban visszarepült Angliába. Beavatottak szerint a Hitler kancellárral való tárgyalások hirtelen megszakítása jó jelnek veendő. A kancellár ugyanis a problémák megoldására vonatkozólag széleskörű tervezetet adott át Chamberlainnak. Ez a tervezet nemcsak a szudétanémet kérdést, hanem Európa egészétől való miniszterelnök tehát jónak látta az ügyben haladéktalanul megbeszéléseket folytatni minisztertanácsaival. Ez a magyarázata a Németországból való hirtelen elutazásának. Az alábbiakban közöljük az újabb rádió és távirati jelentéseiket.

CHAMBERLAIN FOGADTATÁSA LONDONBAN

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök megérkezésekor a repülőtérén rádióon keresztül nyilatkozott németországi tapasztalatairól és a legnagyobb elragadtatás hangján emlékezett meg arról a szívélyes fogadtatásról, amelyet Hitler vezér és kancellár, a hivatalos körök és a német nép részéről részesült. Most visszautazott, mondván, de reméli, hogy a legközelebbi időn belül újra alkalma lesz Hitler vezérkancellárral tárgyalni. Londonban különben a gyors visszautazást azzal magyarázzák, hogy a miniszterelnök igen fontos és nagy horderejű nyilatkozatot akar adni a minisztertanácsban és az összehívandó parlamenti ülésen.

Ugyancsak Londonból közlik, hogy amikor a miniszterelnök szavait a repülőtérén befejezte, von Dirksen londoni német nagykövet lépett hozzá és reményét fejezte ki, hogy a brit kormány fejének útja is sikerrel járt, mert amint mondván, azt látta, hogy meg-hódította a német nép szívét. Chamberlain mosolyogva bólintott és megjegyezte, hogy örömmel várja azt a napot, amikor ismét Németországba mehet. Hogy hol fogna találkozni Hitler kancellárral, azt nem tudja, de valahol a határ közelében, mert — mondotta — a Führer őt, az öreg embert meg akarja kimélni a hosszú ut fáradalmaitól.

Ezután Halifax külügyminiszterrel, aki jelen volt a fogadáson, autóba szállott és a miniszterelnök palotába akart hajtatni. Az indulás pillanatában azonban királyi futár érkezett és kézbesítette a miniszterelnöknek VI. György király sajátkezűleg írt levelét. Chamberlain azonnal felbontotta azt és elolvasta a három oldalt kitevő közléseket, amelyekre vonatkozólag egy-egy megjegyzést tett Halifax külügyminiszter-

nek. Később a Downing Streetre hajtatott, ahol nagy tömeg fogadta és lelkesen éljenzte. Az emberek ezt kiabálták:

— Jó öreg Chamberlain, ezt nagyon jól csináltad.

A palota ajtajában felesége várta és megölelte őt. Jelen voltak sir John Simon kincstári kancellár, Samuel Hoare belügyminiszter, Vansittart külügyi tanácsadó és Cadogan külügyi államtitkár, akikkel Halifax lord társaságában a miniszterelnök azonnal tanácskozásra vonult vissza. Ez a megbeszélés két órát tartott, amely után rövid

pihenő következett, majd újabb tanácskozás, amelyen résztvett a közben megérkezett lord Runciman is. Hivatalos jelentést a tárgyalásokról nem adtak ki.

A tanácskozásokról nem adtak ki semmiféle hivatalos jelentést, mindössze annyi szivárgott ki, hogy a minisztertanácsot ma, szombat délelőtt 11 órára hívták össze. Az angol politikai körök valószínűnek tartják, hogy csak ezután kerülhet nyilvánosságra a berchtesgadener találkozók megbeszéléseinek eredménye. Chamberlain miniszterelnök egyébként a szűkebbkörű minisztertanács megbeszélése után kihallgatáson jelentkezett VI. György angol királynál.

Chamberlain nyilatkozata

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnök a Croydon-i repülőtérén közvetlenül a megérkezése után a következő nyilatkozatot adta az újságíróknak:

— Olyan utazás után, amelyet — ha nem lettem volna olyan elfoglalt — nagyon élvezetesnek találtam volna, hamarabb tértem vissza, mint ahogy azt reméltem. Hosszu, őszinte és igen barátságos hangulatban folytattam beszélgetést Hitler kancellárral. Nyílt, de barátságos beszéd volt ez és meggyőződésem, hogy most már mindketten tökéletesen ismerjük egymás elgondolásait. Természetes Önök most nem igényelhetik, hogy közöljem azt, mi volt a Hitler kancellárral folytatott tanácskozásom eredménye. Előbb a minisztertanácsaimat kell tájékoztatnom. Önöket viszont csak arra kérem, hogy ne higgyenek el kellő megerősítés nélkül semmiféle híresztelést beszélgetésünkkel kapcsolatosan. Lehet, hogy néhány nap múlva újabb megbeszélés lesz Hitler kancellárral, aki előzőeken közölte velem, hogy fél uton élem jön, mert meg akar kimélni engem, öreg embert a hosszú utazás fáradalmaitól.

A világsajtót természetesen még mindig a csehszlovákiai helyzet és a Chamberlain-féle látogatás foglalkoztatja. Az esti lapok szerint nagyon biztató jel az, hogy Chamberlain miniszterelnök kiemelte a megbeszélések szívélyes voltát és hogy a legközelebbi napokban újra visszatér. Ebből az Evening Standard szerint következtetni lehet arra, hogy a két államférfi megbeszéléseinek biztos útja adva van és hogy a csehszlovák helyzet miatt nem kerül európai háborúra a sor.

Hasonlóan ír az Evening News is: — Chamberlain — mondja — nagyon sokat tett az emberiségnek akkor, amikor magas kora ellenére vállalkozott erre a nem kis utra és arra a feladatra, hogy egymaga kísérelje megfordítani a veszendőbe rohanó Európa irányítását.

A repülőtérén elhangzott magabiztos szavaiból kicsendült, hogy vállalkozása nem volt sikertelen. Szinte biztosan állítani lehet, hogy Csehszlovákia belső konfliktusai izoláltak maradnak.

A többi lapok szerint biztosat tudni még nem lehet és ezért feleslegesek a pro és kontra találgatások.

— A brit közvélemény kemény türelmi próba előtt áll ugyan, de meg kell őriznie higgadságát még akkor is, ha a látogatás eredményét belátható időn belül sem közölnék, mert ezt bizonyára így követeli a dolgok természete. A közvéleménynek bele kell nyugodni tehát abba, amit a helyzetkép mutat és ez kezd valóban biztatóvá és békessé válni — írja a Manchester Guardian.

LORD RUNCIMAN NYILATKOZATA

(PRÁGA.) (Ceteka.) Mint tudvalevő, lord Runciman egyik tanácsadója Ashton Gwatkin társaságában tegnap repülőgépen elhagyta Prágát. Elutazása előtt, déli 12 órakor fogadta a sajtó munkatársait és előttük a következő nyilatkozatot tette:

— Chamberlain miniszterelnök ur kivánságára hagyom el Prágát, mert ő fontos megbeszélésre hívott Londonba. Hogy miért, nem tudom.

Arra a kérdésre, hogy visszajön-e, így felelt:

— Remélem, hogy igen, de különben minden a küszöbön álló tárgyalásoktól függ.

A Havas munkatársa azt kérdezte, hogy milyen benyomással távozik?

Runciman válasza a következő volt: — Jóval és sokkal is. A jó azonban elnyomja a rosszabbat.

Bucsúztatására a repülőtérre kivonult a prágai angol követség egész kara és csehszlovák részről Benes elnök megbíztotta, valamint Krofta külügyminiszter. Nyilatkozott Ashton Gwatkin is, de az ő szavai még kevesebbet mondtak,

mert mindössze annyit jegyzett meg, hogy nem egészen bizonyos az ő visszatérése sem. Ugyanakkor Londonból közlik, hogy amikor lord Runciman a croydoni repülőtérre megérkezett, nagyon pesszimistikusan nyilatkozott a helyzetről. A kijelentés így hangzott:

— A helyzet rendkívül kényes, mondhatnám, hogy minden az istenek kezében van.

Lord Runciman különben nagyon törődötten érkezett meg, mert magas kora ellenére ő is először ült repülőgépen, de azért azonnal a miniszterelnökségre hajtatott, hogy részt vegyen a szűkebb körű miniszterközi értekezleten és feleljen Chamberlain miniszterelnök kérdéseire.

EGYRE BIZAKODÓBB A GENFI MEGÍTÉLÉS

(GENF.) (Reuter.) Népszövetségi körökben a helyzetet bizakodóan ítélik meg. Mérvadó diplomáciai körök véleménye szerint ugyanis Chamberlain miniszterelnök Hitler kancellárral nemcsak a szudétanémet kérdéstről tárgyalt, hanem az összes problémákról is. Ismerve pedig az angol miniszterelnök azon elhatározását, hogy nem hagy nyitva függő kérdéseket, bizonyossá veszik, hogy olyan platformot talált, amely a másodszori találkozóknál már nem is hagyhat többé nyitott kérdéseket maga után.

Mások szerint Hitler és Chamberlain a gyarmati problémát is felvetették és ha az angol miniszterelnök újabb németországi útját valaki ebből a szempontból ítéli meg, akkor el kell ismernie annak világgrázáló fontosságát. Ha ugyanis ebben a kérdésben is sikerült kielégítő megoldást találni, akkor a legnagyobb problémát is kiküszöbölték tekintethetjük.

TALÁLGATÁSOK LAVINÁJA A FRANCIA SAJTÓBAN

(PÁRIS.) (Reuter.) A francia sajtóban megindult Chamberlain megbeszélését illetőleg a találgatások lavinája. Nem hiányoztak természetesen a rémhírek sem, olyannyira, hogy a félhivatalos Temps ki is kelt terjesztők ellen:

— Tiszta képet csak akkor nyerünk — írja — ha majd Daladier és Bonnet érintkezésbe lépnek kollegáikkal. Mind addig, amíg ez meg nem történik, bűnös könnyelműség és nagy felelősséggel járó cselekmény a kedélyek felesleges izgatása.

CÁPOLJÁK DALADIER AZON- NALI LONDONI UTJÁT

(PÁRIS.) (Havas.) Az esti lapok szerint nem felel meg a valóságnak az a hír, hogy Daladier miniszterelnök és Bonnet külügyminiszter már tegnap Londonba utaztak volna. A két államférfi útjára vagy hétfőn, vagy kedden kerül csak sor, de mindenesetre azelőtt, mielőtt Chamberlain miniszterelnök ismét a Harmadik Birodalomba utazna. Ezt különben lord Halifax-al Corbin londoni francia nagykövet tegnap hivatalosan is közölte.

A PRÁGAI KORMÁNY RÁDIÓ- SZÓZATA CSEHSZLOVÁKIA NEMETAJKU LAKOSSÁGA- HOZ

(PRÁGA.) (Ceteka.) A csehszlovák kormány tegnap felhívást intézett rádió útján a köztársaság nemetajku lakosságához, amelyben többek között a következőket mondotta:

Látogassa meg

vételkötelezettség nélkül

Sirman

posztóáruházát

Cluj, Reg. Marla 26.
TELEFON 1760.

Kegyeleti ülést tartott a Román Akadémia Mária királyné emlékére

(BUCURESTI.) A Román Akadémia tegnap kegyeleti ülést tartott Mária anyakirályné emlékeztetére. Az ülésen elnöklő Petrovici professzor meleg szavakkal méltatta az elhunyt Mária anyakirályné kiváló tulajdonságait, lelki szépségeiben gazdag tevékenységét és azt a fontos történelmi szerepet, amelyet az elhunyt uralkodónő életében játszott.

Letartóztatották a bucurestli bérnyilkos szeretőjét is

(BUCURESTI.) Az ilfovi törvényszék büntetőtanácsa tegnap megerősítette Gheorghe Ana asszony ellen a letartóztatási végzést. A nő Ion Nedelcovicinak, annak a szállodai hordárnak a vadházastársa, aki már hetek óta vizsgálati fogásban van — mert amint annak idején részletesen megírtuk — Radu Ionescu szálloda-bérlő felbujtására vadállati kegyetlenséggel megölte Vizitiu Ana fővárosi asszonyt. A vizsgálóbíró megállapította, hogy a bérnyilkos szeretője bár tudott arról, hogy Nedelcovici megölte Vizitiu Ana asszonyt, ezt mégis elhallgatta és a nyomozást végző hatóságoknak nem tett jelentést.

— Emelkedik a buza belföldi ára. Bucurestiből jelentik: A buza belföldi ára a legutóbbi árszínvonalhoz viszonyítva emelkedést mutat. A tegnapi napon a buza árban vagononként 1000—1500 lejese emelkedés volt megállapítható.

— Estebédet adott Titeanu propagandaügyi miniszter Archibald Chisholm angol újságíró tiszteletére. Bucurestiből jelentik: Titeanu propagandaügyi miniszter tegnap nagy dinét adott a „Cina” étteremben a fővárosban tartózkodó Archibald Chisholm angol gazdasági újságíró, a „Financial Times” igazgatójának tiszteletére, aki tanulmányuton van Romániában.

— Zárlatot rendeltek a volt durosztói prefektus vagyonára, a jogtalanul elköltött közpénz bizesítésére. Bucurestiből jelentik a nemzetnevelésügyi minisztérium megterhelte a durosztói pénzügyigazgatóságot egymillió 250.000 lejese követelésével, az illetékes hatóságok pedig egyidejűleg elrendelték ennek az összegnek a behajtását Tascu Purcereanu volt durosztói prefektus bárhol található ingatlan vagyonából. Az intézkedésre az adott okot, hogy a volt prefektus a nemzetnevelésügyi minisztériumtól felvette az 1 millió 250.000 lejese összeget a durosztói kereskedelmi iskola épületének építési költségeire, az összeget azonban saját céljaira használta fel.

— A ROMÁN ORSZÁGÓR-SZERVEZET LÁTOGATÁST TESZ NÉMETORSZÁGBAN. Az ifjú hitleristák meghívására a román Országór-Szervezet küldöttsége látogatást tesz Németországban, ahol Westfáliában 15 napig az ifjú hitleristák vendége lesz.

— A kormány óva int mindenkit az erőszak alkalmazásától, mert el van szánva arra, hogy a rend fentartása érdekében semmilyen eszköz használatától sem riad vissza. Nincsen olyan nehéz probléma, amelyet békés tárgyalások útján megoldani nem lehetne és ezért mindenkit kér és figyelmeztet ennek a módnak alkalmazására.

KATONAI INTÉZKEDÉSEK

(PRÁGA.) (Ceteka.) A hadügyminisztérium rendeletére a szudétánemet és a magyar határokon álló határőrségeket megkettőzték. A kormány ideiglenes és békés védekező jellegűnek fenyegeti ezt az intézkedést.

MAGYAR TILTAKOZÁS

(BUDAPEST.) (MTI.) A magyar kormány prágai képviselője utján tegnap energikus tiltakozást adott át a csehszlovák fővárosban, amelyben felvilágosítást kér a légi határsértések és a határmenti katonai operációkra vonatkozólag.

SZUDÉTA SZENÁTOR ÉS KÉPVISELŐ HÜSÉGNYILATKOZATA

(PRÁGA.) Frank szudétánemeti szenátor — aki nem tévesztendő össze Frank szudétánemeti képviselővel — megjelent tegnap a karlsbadi cseh hatóságok előtt és közölte, hogy nem azonosítja magát Henlein politikájával. A

Nem fogták el Konrad Henleint

(ASCH.) (SDP iroda.) A szudétánemeti párt hivatalosan közli, hogy Konrad Henleint, Kundt, Rosche, Sebekowszky és May képviselőket nem fogták el és hogy az erre vonatkozó híradások minden valóságot nélkülöznek.

MENEKÜLŐK MINDEN VONALON

(BERLIN.) (DNB.) A Glatz körzeti szudétánemeti menekültek száma tegnap este meghaladta a 20.000-et. Ezek közül igen sok emberen a bántalmazás jelei látszanak. Megindult a szudéta vidék zsidóinak menekülése is. Gablonzban eddig 350 zsidó család adta el mindenét és költözött át Prágába. Több jelentés érkezik arról is, hogy tót katonák és tisztok lépik át a német határt, kijelentve, hogy nem akarnak részt venni egy esetleges komolyabb konfliktusban.

RÁDIÓPÁRBAJ BERLIN ÉS PRÁGA KÖZÖTT

(BERLIN.) (DNB.) A napokkal ezelőtt megindult rádiópárba a két állam leadói között teljes erejével tovább tart. A csehszlovák leadók közölték tegnap, hogy valóban az a német állítás, hogy Prágában zavargás tört volna ki. A német rádió erre azzal felelt, hogy ilyen hírt nem is közölt és így Prága könnyen cáfolható. Ugyanakkor szemére veti a csehszlovák rádió igazgatóságának, hogy Mussolini levelének valódiságát nyilvánosan kétségbevetta és amikor Runciman lord megerősítette a levél vételének hírét, elfelejtette előbbi tévedését rektifikálni.

A NÉMETEK EGYMÁS KÖZÖTT (PRÁGA.) (Ceteka.) Az ipari vidéken

szenátor véleménye szerint a csehszlovákiai németek kérdését anélkül is meg lehet oldani, hogy az egész szudéta német területet Németországhoz csatolják. Hasonló nyilatkozatot tett Ritto szudétánemeti párti képviselő az aschi hatóságok előtt.

KÖRÖZŐLEVELET BOCSÁJTOTTAK KI KONRAD HENLEIN ELLEN

(PRÁGA.) (Ceteka.) A prágai kormány ugylátszik, hogy erőlyes kézzel akar belenyulni a darázs-fészekbe és minden körülmények között rendet akar teremteni. E célból tegnap rendeletet bocsájtott ki, amelyben felosztatja a szudétánemeti pártot. Ugyanakkor körözőlevelet adott ki a párt vezére, Konrad Henlein ellen a tegnap előtti megjelent kiáltvány miatt. Rendelet jelent meg a fegyverbeszolgáltatás miatt is. Eszerint 24 órán belül minden fegyvert köteles mindenki beszolgáltatni abban a 63 körzetben, amelyet a kormány e célra kijelölt. Ez alól a rendelet alól még a fegyverkereskedések sem kivételek. Fegyvert csak az viselhet, akinek a prágai nemzetvédelmi minisztériumtól van engedélye.

A 63 körzetben benne van a teljes szudétánemeti vidék és azok a vegyes vidékek is, ahol szudétánemetek elszórtan laknak.

KI KÉPVISELI A TÖT TÖBBSÉGET?

(PRÁGA.) (Ceteka.) A Narodni Noviny felveti a kérdést, hogy vajon a Hodzsa dr. mögé tömörült töbtsége, vagy pedig a volt Hlinka-féle pártbeliek képviselik-e a töbtséget és megállapítja, hogy a „néppárt” 72 százalékban képviseli.

DAWES DERÜLATO

(WASHINGTON.) Normann Dawes, a Roosevelttel lefolytatott tárgyalása után kijelentette az újságíróknak, hogy véleménye szerint az európai nemzeteket nem fenyegeti a háboru gyors kitörésének veszélye. Az ellentét a közép-európai államokban a néhány nappal ezelőtti helyzethez viszonyítottan lényegesen enyhült. Ez az enyhülés elsősorban Chamberlain angol miniszterelnök érdeme, akinek Hitler birodalmi vezérrel lefolytatott tanácskozása után, a további bonyodalmak valószínűleg elkerülhetők lesznek.

Ismeretlen talusi suhancot gázolt halálra a kolozsvári személyvonat

(CLUJ—KOLOZSVAR.) Megdöbbentő vasuti szerencsétlenség történt tegnap este a Kolozsvár—Nagyvárad-i vonalon. A 361—362. sz. órház között Foras megálló mellett, Bánffygyűrad közelében a Nagyvárad felől jövő személyvonat halálra gázolt és borzalmasan megcsontított egy 15—16 éves falusi suhancot. Az elgázolás körülményeit még nem sikerült tisztázni és az áldozat személyazonosságát sem lehetett még megállapítani. Az eddigi feltevések szerint, amely megegyezik a vonatkisérő személyzet véleményével is, a parasztfiú valószínűleg elaludt a vasuti töltésen és álmában lephette meg a halál. A halálos szerencsétlenség ügyében a csendőrség folytatja a vizsgálatot és az esetről jelentést tett a kolozsvári ügyészségnek is.

Orvosolta a munkakamarai elnök a munkakönyvek kiadása körül sérelmeket

(CLUJ—KOLOZSVAR.) A munkakönyvek kiadása körül sérelmek merültek fel. A Munkakamara ugyanis csak délelőtti 11 órától 1 óráig szolgáltatja ki az új munkakönyveket a tulajdonosoknak, akik a rövid idő alatt nem tudnak ahhoz hozzájutni. Tegnap délelőtti Chicudean György, Muresan Sándor, Bruder Ferenc, Pálffy Tibor és Chisoiu Patriciu vezetésével munkásküldöttség jelent meg dr. Moldovan Hariton munkakamarai elnöknel, akitől kérték a sérelem orvoslását. A munkakamarai elnök a legnagyobb szívélyességgel fogadta a küldöttséget és intézkedett, hogy mátol kezdve reggel 8 órától fél 2 óráig, hétfőn, kedden és pénteken pedig délután 4—7 óra között szolgáltatassák ki a munkakönyveket a tulajdonosainak. Dr. Moldovan elnök rendelkezését a munkásság vezetői megnyugvással vették tudomásul.

— ELHAGYOTT GYERMEKET TALÁLTAK. Szokatlan eset foglalkoztatja a kolozsvári rendőrséget, amely súlyos fejtörést okoz a szolgálatos rendőrtisztnek. Dr. Teodorutiu, a szászsebesi egészségügyi hivatal főnöke tegnap előtt Szászsebes város egyik főuccáján egy pólában fekvő 4 hónapos csecsemőt talált. A főorvos a talált gyermeket beküldte a kolozsvári gyermekmenhelyre, de itt nem vették fel azzal az indokolással, hogy nem Kolozsvár környékéről származik. A csecsemő most a szolgálatos rendőrtiszt szobájában várja, hogy sorsa felett további intézkedés döntsön.

A nemzet halottjaként temették el Mardarescu tábornokot

(BUCURESTI.) A fővárosi katonai és polgári hatóságok képviselőinek jelenlétében óriási részvét mellett temették el Mardarescu tábornokot. A sirnál Argheseanu nemzetvédelmi miniszter mondott gyászbeszédet, méltatva az elhunyt tábornok katonai és emberi érdemeit és kiválóságait. Öfelsége, II. Károly király kívánságára az elhunyt tábornokot a nemzet halottjának nyilvánították, mert ilyen temetést érdemel meg az a hős, aki orszáulaként küzdött a nemzeti célok megvalósítása érdekében. A miniszter beszéde után Alexandru Lapedatu volt miniszter, a Mihail Viteazul-rend nevében pedig Panaitescu tábornok bucsuztatták el a nemzet nagy halottját.

Székházat épít a kolozsvári Román Nők Szövetsége

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A dr. Sofia Metes elnökle alatt álló Román Nők Egyesülete, amely jóléti tevékenységet fejt ki, beadvánnyal fordult az egészségügyi minisztériumhoz, amelyben a kormány támogatását kérte annak a tervének a megvalósítására, hogy tevékenységének hatékonyabb kifejtése érdekében Kolozsváron saját székházat állíthasson fel. A minisztérium honorálta a kérést és az egyesület számára 1 millió lej értékű téglát utalt ki. Az egyesület elnöksége most kéréssel fordult a kolozsvári polgármesteri hivatalhoz, arra nézve, jelöljön ki a város az egyesület számára megfelelő területet, ahol székházát felépítheti. Mivel a városnak e célra megfelelő telke nincsen, a város a közelebről kisajátításra kerülő telkek közül fog az egyesület számára megfelelő területet kihasítani.

Kigyulladt a filmtekeres: súlyosan megsebesült a mozipépesz

Bucurestiből jelentik: Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a Boulevard Palace mozgósínházban. Ami alatt az egyik előadás folyamán a filmet vetítették, egy technikai hiba következtében a filmtekeres kigyulladt. Az operatőr: Titi Ungureanu megrémülve először kézzel a szatán saját testével próbálta a lángokat eloltani, ami azonban csak a közben segítségül hívott moziszemélyzet segítségével történhetett meg. A gépészt súlyos sebeivel a kórházba szállították. A közönség pedig mit sejtve a vetítőházban lejárkodott tragédiáról, a legnagyobb nyugalommal nézte végig az előadást.

Három súlyos autókarambol Bucuressti közelében

Bucurestiből jelentik: Súlyos kimeneteli gépkocsiszerencsétlenségnek esett áldozatul dr. Ion Gheorghescu fővárosi orvos és sofförje: Paul Stefanciu. Az orvos 7377. Bucuresti jelzésű kocsiján Ploesti felől a főváros felé közeledett. Snagov közelében, kikerülve akarván egy kocsit, nekirohant a 2393. Bucuresti jelzésű gépkocin. Ebben a pillanatban érkezett oda közvetlen az orvos autójára mögött, amely ugyancsak nekirohant a gött haladó 2120. Bucuresti jelzésű autókét összeütközött gépkocsinak. A heves ütdés következtében az egyik gépkocsi kigyúlt és az helyszínrre odasietők súlyos égési sebekek húzták ki a romok alól az orvost és kísérőjét, akiket be szállítottak a kórházba. A rendőrség a három gépkocsi szerencsétlenség ügyében bevezette a vizsgálatot.

— Ahol a víz drágább, mint a benzin. Iránban és Irakban ezidőszereint nagy szárazság van. Legutoljára másfél hónappal ezelőtt esett néhány csepp eső. A víztartályok teljesen kiürültek. Teheránban most a vizet drágábban árú. A messziről jött karavánok mint amennyire a benzin kerül, náha az sem olcsó a városban. Ha két héten belül nem érkezik eső, a város lakossága végveszélybe jut a vízhiány miatt.

Ülést tartott Kolozsváron a román-magyar döntőbíróóság

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az 1919 év előtti időből származó magánjogi követelések elbírálására hivatott román-magyar döntőbíróóság most tartotta legutóbbi értekezletét Kolozsváron, a helyi ítéltábla épületében. Az értekezleten dr. Hanzu bucurestii semmitőszéki bíró

elnökölt és azon magyar részről szintén egy kuriai bíró vett részt. A bíróság ezen a tárgyaláson az eléje került ügyek közül egyben sem hozott érdemleges ítéletet, hanem későbbi időpontra elnapolta magát.

Az egyházközség küzdelmes anyagi helyzetéről tanácskozott a református gyülekezet parlamentje

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A képviselői tagok nagy érdeklődése mellett tegnap este folyt le a kolozsvári református egyházközség közgyűlése. Tárkányi György ny. vallásnár, főgondnok és Deák Ferenc rangidős lelkész elnökölték a közgyűlést, amelynek tárgysorozatán az egyházközség hitéletének emelése és anyagi újjárendezése ügyében folytattak beható tanácskozásokat.

Deák Ferenc, a monostoriak kedvelt lelkipásztora részletes jelentést adott az egyházközség múltévi életéről munkásságáról. Drámai hangon szólt arról, hogy az egyházközség anyagi helyzete a városi iskolasegélyek megvonása miatt rendkívül súlyosra vált. Az iskolakarbantartása az egyházközség anyagi erejét meghaladja, ugyanígy, hogy a súlyos helyzetben csak a hívek odaadó áldozatkészsége segíthet. Sajnálatos emlékezett meg a jelentés arról, hogy az

elmúlt év folyamán számosan hagyták el ősi hitüket és tértek át más vallásfelekezetre. Elfogadta ezután a közgyűlés a konfirmációi szabályzat módosítására vonatkozó elnöki előterjesztést. Ennek alapján a jövőben csak a 15. életévüket beöltött ifjakat fogják megerősíteni hitükben, hiven a püspöki akaratához. Foglalkozott a közgyűlés a kéttornyú református templom telkének parcellázási ügyével. A parcellázásra vonatkozó javaslatot a közgyűlés elvetette, mivel nem látta szükségesnek és kényszerűnek a nagyértékű telek áruba bocsátását. Jövőhagyólag vette azonban tudomásul, hogy a felsővárosi templom telkének frontmögötti részére az egyházközség izléses kerítést emel.

Az emelkedet hangulatban lefolyt közgyűlés Tárkányi György fenköltszármalásu imájával zárult.

Vajjon jó pásztor vagyok-e? -- kérdezte önmagától Vorbuchner Adolf püspöki kinevezése alkalmával

Miért volt barátja a főpásztor a román lelkésznek? Megrázó részletek Vorbuchner püspök életéből

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A gyulafehérvári székesegyház új öröklakója egyik bérmautja során Betlenben is látogatást tett. A fogadására megjelent hívek seregében ott állt Somesan kereszturi görögkatolikus lelkész. Vorbuchner püspök — általános meglepetésre — hozzálépett és megölelte.

A falu kíváncsi természetű nyomban feltette a kérdést, vajjon honnan ismeri a püspök a kereszturi román papot?

Telt az idő, a rejtélyt azonban egyelőre nem sikerült megfejteni. A tavasz folyamán Gyulafehérváron jártam s Vorbuchner Adolf püspök hosszasan elbeszélgetett e sorok írójával. Elmondta, hogy bethlenvidéki vagyok s említést tett a Somesan tiszteendő urral való találkozásról is. Arcának kifejezéséből azt olvastam ki, hogy örömmel gondol vissza bérmautjának erre a kedves epizódjára.

Tanácsot ad paptársainak a tábori lelkész

— Amikor az isteni gondviselés erre a magas helyre hívott, az első gondolatom a kereszturi görögkatolikus paptársam felé szállott. Eszembe jutott a nagy kérdés, vajjon jó pásztor leszek-e és be tudom-e tölteni hivatásomat?

— Lelki szemeim előtt a világháború szörnyű filmje pergett le. Kopogást hallottam az ajtón s a következő pillanatban feltűnt a tábori lelkész társam alakja.

— Somesan görögkatolikus pap vagyok — mutatkozott be.

— Nagy horderejű kérdésben jöttem tanácsért. A katonai bíróság halálra ítélte az egyházam egyik hívét s most az a feladatom, hogy az utolsó órákat vele töltsem és vigasztaljam. Bevalom, papi szolgálatom első ilyen természetű feladata s lelkileg annyira megtört, hogy képtelen vagyok utnak indulni a siralomház felé. Kérem, legyen segítségemre, mert úgy látszik, hogy gyengének bizonyultam.

Vorbuchner Adolf gyulafehérvári román kath. püspök néhány pillanatig elhallgatott, mintha kereste volt a mult emlékeit. Majd halkán így folytatta:

— Husz perc múlva utra kelünk és benyitunk abba a helyiségbe, amelyben a halálraítelt tartózkodott. Fiatal, hatalmas természetű, nyílt tekintetű ember volt. Az első percekben mereven figyelt bennünket s az volt az érzésünk, hogy tudomásul sem vesszi jelenlétünket. Megszólítottam, de továbbra is néma és mozdulatlan maradt. Negyedóra telhetett el, míg végre ki tudta ejteni az első szót.

Megnyugodott a halálraítelt

— Hármában ültünk és így beszélgettünk. Mire közeledett az utolsó óra, a halálraítelt ember teljesen megnyugodott. Többek között azt mondta:

— Igaza van a földöntúli élet, az örökkévalóság az, ami felé utrakelek. Csak egy kérésem volna, kérem a Főtiszteendő urat, írjon édesanyámnak levelet, tudassa vele, hogy elestem a harc tereén. A címét nem tudom. Mi Szászrégen mellett laktunk, de azt hallottam, hogy onnan elköltöztött. Bizonyára megtalálja.

— Papirt és ceruzát vettem elő s ő diktált. A levelet megírtam, de ma is birtokomban van, mert hiába minden tudakozódás, tartózkodási helyét nem sikerült megállapítanom. Aztán azt hallottam, hogy az anyja is meghalt.

— Emelt fővel és abban a biztos tudatban indult a vesztőhely felé, hogy ő tényleg az örökkévalóságba távozik. Ez volt életem kétségtelenül legmegrendítőbb eseménye, de papi tevékenységem leghatalmasabb győzelme is, mert láttam azt, hogy a hit és a szeretet mindent legyőznek. Innen ered a Somesan iránti barátságom és ugyancsak innen ismertem azt a hitet és erőt, mely az ilyen felelősségteljes méltóság maradtalan betöltéséhez szükséges. Tudom, hogy hittel minden akadályt legyőzünk és méltók leszünk...

A kötelesség teljesítés mintaképe

Elgondolásait azonban nem tudta megvalósítani. A nyugalmas nagyszabedű életkörülményeket a súlyos és fárasztó püspöki szolgálat cserélte fel. Betegsége kezdetén orvosai teljes nyugalmat javasoltak, de a kötelesség érzés az első időkben legyőzte a fájdalmakat. Bár tudta, hogy a bukaresti ut végzetes le-

a köszöntés Skóciában, ahol az év 8 hónapján át esik az eső. De az év 12 hónapjában a skótok is az „505” a csik-kal“-t eszik, a remek, új cukorkát, melyet ott is, mint az egész világon mindenki ismer és szeret.

505

EURÓPA CUKORKÁJA

Romániában gyártja
KANDIA S. p. A., Timisoara.

het, mégsem kérte az eskütétel időpontjának elhalasztását. Rövid idő múlva az orvosok újabb komplikációkat állapítottak meg, de azért súlyos betegen, ismét kötelességét teljesítette, amikor a gyulafehérvári királyi helytartó beiktatásán megjelent. Az ünnepek befejezését azonban már nem várhatta be. Állapota napról-napra súlyosbodott.

Ma — félevszázad után, ismét megnyílt a székesegyház kriptájának ajtaja, hogy magabazárja Vorbuchner Adolf gyulafehérvári latinszertartású egyházmegye püspökének porhüvelyét...

Demeter Béla

Sikhasztott-e az adólistaviselő?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) B. I. adólistaviselő, a második kerületi adóhivatal volt főnöke állott vádlottként a helyi törvényszék második tanácsa előtt. Az ügyesség azzal vádolta, hogy évekkel ezelőtt több kereskedőnél jelent meg fiktív összegekről szóló fizetési felszólítással és nagyobb összegeket csalt ki tőlük. A csalások összege közel negyedszáz millió lej. Miután több tanu nem jelent meg dr. Munteanu Ion ügyvéd kérte a tárgyalás elnapolását, amit a törvényszék el is rendelt.

Tegnap tárgyalta a törvényszék büntetőtanácsa Nagy Ágnes lónai özvegyasszony ügyét is. Az ügy előzményei két évre nyulnak vissza, amikor a vádlott férje után havi 250 lej nyugdíjat élvezett. Ebben az időben halt meg egy másik, ugyancsak lónai Nagy Ágnesnek a férje, aki a központi nyugdíjpénztártól kérte a férje után öt megillető nyugdíj-illetmények folyósítását. Az utóbbi özvegyessre jutott Nagy Ágnes évekig várta, hogy nyugdíjgye rendezést nyerjen, de hiába. Ekkor Kolozsvárra utazott, ahol a pénzügyigazgatóságon azt a meglepő választ kapta, hogy már több mint egy éve folyósítják illetményeit és a fizetési iven meg is mutatták aláírását, amit természetesen nem ismert el és feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen csalásért. A nyomozás megállapította, hogy a havi 1038 lejről szóló nyugdíj-könyvet a hasonló nevű nyugdíjas asszony vette át, aki minden hónapban jelemezte is mindkét nyugdíjösszeg felvételére. A törvényszéki tárgyaláson dr. Muntean védő kérte a tárgyalás elnapolását, aminek a törvényszék helyet is adott.

— Szerencsés véletlen megmentett egy vonatot. Az állandó esőzés következtében a csehországi Bodisch közelében egy hatalmas szikladarab meglazult és a vasuti sínekre zuhant; a törmelék mintegy 12 méter hosszúságban elzárta a Braunau-Chatzeu közötti vonalat. A zuhanás ereje megrázta a közelben levő vasuti jelzőkészüléket, amelynek mutatókarja „Állj“-ra esett. Ennek a szerencsés véletlennek köszönhető, hogy vasuti szerencsétlenség nem történt. Az éjfélnélkor közlekedő chatzeu vonatot a jelzőkészülék figyelmeztetésére közvetlenül a pályán fekvő szikladarab előtt állított meg.

—o—

Megalakultak a kolozsvári törvényszék új tanácsai

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A bíróságok nyári szünetének végétől szeptember 15-én a rendes tanácsok megkezdtek működésüket. A kolozsvári ítélőtábla új bírónak ünnepélyes esküteléről tegnap számunkban már beszámoltunk. Az új táblai tanácsok kisorsolása után a törvényszéki bírók eskütele következt, amely az esküdtzéki teremben ment végbe. Elsőnek Bilegan Vasile, a kolozsvári törvényszék főelnöke tette le a hivatali esküt. Utána Barbateiu Paul, a második és Dragusan Stefan a negyedik tanács elnökei, továbbá Huzum Ioan, Draganescu Mihai, Gatoschi Constantin, Popa Dumitru, Popa Octavian szavazóbírák, dr. Pop Maxim tényleges ügyész, Dragoste Iuliu és Prigoana Emil albirók és Rapeanu címzetes ügyész következtek. Az eskütétel után Bilegan törvényszéki főelnök köszönetet mondott dr. Papp Ioan táblai főelnöknek, amiért előléptetésüket magas támogatásával elősegítette. A táblai főelnök válaszában munkára és becsületességre buzdította a törvényszék bíráit. Dragusan Stefan tanácselnök szavaival zárult be a törvényszéki eskütétel.

AZ ÚJ TANÁCSOK BEOSZTÁSA

A nagyszámú előléptetések és áthelyezések szükségessé tették a tanácsok újabb kisorsolását, ami már meg is történt. A törvényszék első tanácsának elnöke: Bilegan Vasile főelnök, bírák: Teodorescu Cicerone, Draganescu Nicolae, Istrate Gheorghe és Prigoana Emil. A második tanács elnöke: Barbateiu Paul, bírák: Varduca Dumitru, dr. Brehan Emil, Gradea Corneliu és Butura Gheorghe. A harmadik tanács elnöke: Linzmayer Carol, bírák: Cojocaru Alexandru, Coza Vasile, Gatoschi Constantin és Abrudeanu Petru. A negyedik tanács elnöke: Dragusan Stefan, bírák: Nicolae Ioan, Boca Dumitru és Barsan Danila. A második tanácshoz beosztott első kabinet vizsgálóbírója: Matei Nicolae, a negyedik tanács mellett működő második kabinet vezetője: Fatu Titu és az első tanács mellett harmadik kabinet vizsgálóbírója Trifu Gheorghe. A kiskorúak bíróját és az árvaszék elnökét: Marinovici Mihail, volt vizsgálóbíró. A törvényszék vezetőügyésze továbbra is dr. Birescu Nicolae. Ügyészek: Lani Helmut, dr. Pop Maxim, Popa Dumitru, míg címzetes ügyész Rapeanu N.

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: A veszedelmes asszony. Fősz.: Bette Davies, Hollywood legkiválóbb művésznője. Partnerei: Henry Fonda és Georg Brent.

EDISON MOZGÓ: I. Charlie Chan Montecarloban. Bűnügyi film, fősz.: Warner Oland. II. A bosszu. Amerikai gangsterfilm. Fősz.: Pat O'Brien. III. Új hűtő és Miki Maus. Jön: Anyilvánoosság kizárásával.

MUNKÁS MOZGÓ: I. A dzsungel királynője. Dráma. Fősz.: Dorothy Lamour, a női Tarzan, partnere Ray Milland. II. A bűnök árnyékában. Társadalmi dráma. Fősz.: Kay Francis és George Brent. III. Híradó. Helyárak: 10 és 12 plusz 5 lej.

ROYAL MOZGÓ: Arizonai tigris. Fősz.: Wallace Beery és Virginia Bruce. Számított helyek. Előadások kezdete 3.20, 5.20, 7.20 és 9.20. Szombaton és vasárnap d. u. 2 órakor matiné: „Senki gyermeke” és Miki Maus. Lei 7 és 12 plusz 5.

SELECT MOZGÓ: „Te meg én”. Rendezte: Fritz Lang, fősz.: Silvia Sidney és Georg Raft.

THALIA MOZGÓ: Premier műsor: I. Az erkán. Fősz.: Oszkár Homolka, Frances Farmer. II. A múlt keresztje. Fősz.: Gladys George, Donald Cook. Hétfőtől: Luis Pasteur élete Paul Muni val.

URANIA MOZGÓ: Ország törvény nélkül. Dick Foranall. Pótkép és vigjáték.

— A Munkás Atheneum női szakosztályának rendezésében dr. Király Jenő női szakorvos folyó hó 20-án, kedden este 8 órakor a Bőrmunkás Otthonban (Str. Miron Costin 7.), az anyaság védelméről előadást tart. Beléptidij nincs. Végzők egyenesen lát a vezetőség.

TESTEDZÉS

Válogató jellegű a Victoria-Carpati NB mérkőzés

Megfigyelőket küld a Labdarugó Szövetség Kolozsvárra a németek ellen számbajöhető játékosok megfigyelésére

(KOLOZSVÁR.) A labdarugószövetség megfigyelőket küld ki a vasárnapi Victoria-FC Carpati NB-mérkőzésre, hogy a németek ellen számbajöhető játékosok formáját ellenőrizze. Ilyenformán a nagy érdeklődéssel várt mérkőzésnek válogató jellege lesz. A Victoriából öt játékos formáját ellenőrzik a titkos megfigyelők és tapasztalataikról még vasárnap este jelentést tesznek a labdarugószövetségnek, amely a különböző városokba kiküldött megfigyelők jelentése alapján állítja össze a németek elleni válogatott csapatot. Ennek tudatában a játékosok a vasárnapi mérkőzésen előreláthatólag maximális teljesítményt igyekeznek nyújtani.

A két csapat összeállítása:

Victoria: Bosneac — Cocuban I., Felecan I. — Pál, Pop III., Nistor — Cornea, Szántay, Martin, Felecan II., Căpusan.

FC Carpati: Hevesi — Ardos, Sikola — Szerény II, Gidál, Domján — Szerény IV, Telegdy, Szerény III., Stetz, Szőke.

A mérkőzés vasárnap délután fél 5 órakor kezdődik. Előzőleg a KAC—Victoria ifjúsági bajnoki mérkőzést játsszák le.

Mégis megtartják a prágai magyar-csehszlovák válogatott mérkőzést

(BUDAPEST.) A prágai kormány a belső nyugtalanság elfojtására ostromállapotot rendelt el Csehszlovákia területén és egyben betiltott minden gyűlést és demonstrációt. A rendelkezés lehetetlenné tette a vasárnap Prágába kitűzött magyar-csehszlovák válogatott labdarugó mérkőzés megtartását is. Tegnap este azonban a csehszlovák labdarugószövetségnek sikerült a prágai hadügyminisztérium külön engedélyét megszereznie az országok közötti mérkőzés megrendezésére és így a nagy érdeklődéssel várt meccset program szerint lejátszhatják.

Kulcsontját törte Korányi, a híres magyar futballista

(BUDAPEST.) Korányit, a magyar válogatott világhírű hátvédjét, a Ferencváros, majd a Phöbus játékosát, tegnap edzés közben súlyos szerencsétlenség érte. A játékos hevében összeütközött Kolláthtal, földre zuhant és olyan szerencsétlenül esett, hogy kulcsontját törte. Súlyos sérülésével nyomban kórházba szállították és kezét gipszbe tették. A kitűnő játékos legalább négy hétig harcképtelen.

20.000 lej rápénz a németek elleni győzelemért

(BUCURESTI.) A labdarugószövetség 20.000 lej ígért a válogatott csapat játékosainak, ha győzelemre viszik a román csapatot a németek elleni mérkőzésen. A 20.000 lej elnyerése jó „dopping” lesz a válogatott játékosoknak, akik teljes gőzzel „beleszállnak”, csak hogy kiérdemeljék a gavalléros jutalmat. Vajon sikerül-e nekik?

Sternberg szerződést bontott az Újpesttel. Sternberg, az Újpest egykori válogatott játékosa, ujabban edzője, felbontotta szerződését egyesületével és Amerikába távozott.

Egyetlen mérkőzés szerepel a magyar NB vasárnapi műsorán: Kispest—Salgotarján.

KOLOZSVÁRRA JÖN A SLAVIA! Bucurestii jelentés szerint a Slavia, az újdonsült KK-bajnok az ősz folyamán egy mérkőzést játszik a fővárosban, előreláthatólag a Rapid, vagy a Venus legénységével. Hazatérőben Kolozsváros is bemutatkozik a Victoria ellen a Ferencvárost verő prágai csapat.

Három fronton csatázik vasárnap a KAC, Kolozsvár legrégibb sportegyesülete, a KAC a labdarugás terén vasárnap három fronton harcol a klubszínek diadaláért. Délelőtt 11 órakor a sétatéri nagypályán az első csapat a KMSC ellen harcol az alkerületi bajnokság keretében. Ugyanebben az időpontban a kispályán a B csapat veszi fel a harcot a vasutasok együttesével. Délután fél 3 órakor pedig az ifjú játékosok a Victoriával az ifjúsági bajnokságért. Mindhárom mérkőzésen előreláthatólag igen nagy küzdelem lesz a bajnoki pontokért. A KAC lapunk utján hívja fel az alábbi játékosokat, hogy vasárnap délelőtt 10 órakor jelenjenek meg az öltözőben: Morár, Bereczky, Kantusz, Horváth, Pap, Pálffy, Hajdu, Harasztosi, Szabó, Csiki, Orosz, Ferenc, dr. Nagy, Salzer, Vass, Székely, Szaniszló III., Bakos, Rámay, Siklódi, Tunyogi, Arab, Borbély, Tőkés, Bányai és Vár.

Reuter jelenti:

(BRÜSSZEL.) A belga hatóságok újabb szigorú rendszabályokat léptettek életbe a nemkívánatos elemek kivándorlásának megakadályozására.

(LONDON.) A cannaughti herceg temetésén megjelent a király pár és a kormány Londonban időző valamennyi tagja. A cannaughti herceg 55 éves volt.

(BILBAO.) Az elmúlt 48 óra alatt Észak spanyolország felett óriási erejű vihar dühöngött, amely különösen Santander környékén okozott nagy károkat.

(COVADONGA.) A szélvész felborított egy iskolás gyermekekkel telt autóbust, amely egy 25 méteres szakadékból zuhant. A katasztrófának 10 halálos áldozata van.

(ANTIRALLANA.) Az északi spanyol területek felett dühöngő vihar következtében Mieres közelében kisiklott egy személyvonat. Három ember meghalt, 18 megsebesült.

(MONTPELLIER.) A Pireneusok északi és déli lejtőjén okozott viharok meghaladják a 30 millió frankot. A Bordeaux-Ventimighia nemzetközi vonal egy alagút bezuhanása következtében használatlaná vált.

(GLATZ.) A sziléziai áradások egyre tartanak. Nieder Schwedeldorf lakóit álmukban lepte meg a víz. Nieder Rathenben az uccákon kétféle áradat tombolt. A hatóságok utász-ezredek vezényelték az árterületre.

(AMSTERDAM.) Egy amerikai kohászati vállalat Hollandiában fióktelepet létesít. Ez az első eset, amikor egy USA nehézipari vállalat Európában saját tőkéjével telepet állít fel.

(DUSSELDORF.) Az Irak Oil Company nagymennyiségű olajvezeték csövet rendelt Németországból.

(LONDON.) Ederslie állomáson egy lokomotív, amelynek vezetője rosszul lett, teljes erővel belerohant egy személyvonatba. Több, mint 60 ember megsebesült. Ezek közül 23 súlyosan.

(VARSO.) Három lengyel vitorlázó lepdő viharba került és eltűnt. A hatóságok úgy sejtik, hogy orosz területen végeztek kényszerleszállást. Felkutatásukra megindult a diplomáciai eljárás.

(PÁRIS.) Franciaországban október 22-én ünneplik meg Bizet születésének 100-ik évfordulóját.

(BALASSAGYARMAT.) Az 53. magyar hadgyakorlatokat befejezték.

(BERLIN.) vérmérgezésben megbetegedett Göring marsall állapotát egyre kellemetlenebbé. Orvosai jelentése szerint betegsége most már nem az aggodalomra okot.

(BERLIN.) A német közlekedési miniszter közlése szerint a Harmadik Birodalom háborús veszély esetén egy évig el van látva élelemmel.

(VARSO.) A moszkvai „katonatiszt”-per során 11 halálos és 8 huszonötévi börtönbüntetés ítéletet hoztak.

(MARSEILLE.) Egy startoló és egy le szálló katonai repülőgép összeütközött. Benzintartályaik felrobbantak. 5 ember szénázott.

(ALGER.) Az arab szeparatisták újabb tüntetéseket rendeztek, amelyeket a karhatalmi szervek oszlattak szét.

(SANTIAGO DU CHILI.) A kivételes intézkedési joggal felruházott kormány elrendelte a statáriumot.

(JERUZSÁLEM.) Nablusban egy arabot, Tulkaremben 2 zsidót agyonlőttek. Ugyanitt felrobbantották a postaépületet is. Jeruzsálemben rálőttek az Omar mecset védőrségére.

(WASHINGTON.) Bordell Hull külügyi államtitkár megbeszéléseket folytatott Su-vich olasz nagykövettel.

(JERUZSÁLEM.) A tegnapi nap ismét számos áldozatot követelt. A transjordániai határon ugyanis nagyobb számú arab terrorista csoport tört be és felvette a harcot a brit határőr zászlóaljakkal. A kifejlődött ütközetben az angolok repülőgépeiket is használták, amelyek alacsonyra ereszkedve, gépfegyver pergőtűze alá fogták a támadókat. A golyók borzalmas pusztításokat vittek végbe az arabok között. Nehány négyzetméter területen több, mint 100 halottat számoltak meg.

(JERUZSÁLEM.) A palesztinai főváros tegnap több órán át el volt vágva a világtól, mert telefon és táviró összeköttetéseit biztosító hálózatait több helyen elvagták.

— A kolozsvári szabómunkások folyó hó 19-én, hétfőn este 8 órakor az Építőmunkás Otthonban általános szakmai gyűlést tartanak.

— A vámhivatalok nem változtathatják meg a behozatali engedélyeket. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter rendeletet adott a vámoknak, hogy ezen túl ne változtassanak a hivatali vagy behozatali engedélyeken, mert ezek a műveletek kizárólag a külkereskedelmet irányító hivatal hatáskörébe tartoznak.

Repülőbizottságok foglák ellenőrizni az üzletek zárórája betartását

Üzletbezárással büntetik a törvényes rendelkezések megszegőit

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A munkaügyi minisztérium a hozzá beérkezett panaszok folytán igen súlyos megtorló intézkedéseket tartalmazó törvénnyel akar élni mindazon kereskedelmi és ipari vállalatokkal szemben, amelyek úgy az üzletek zárórája, vasárnapi munkaszünetet, valamint az alkalmazottaknak zárórák alatti foglalkoztatása tekintetében a legcsekélyebb visszaélést követik el. Az intézkedések között említést tett arról is, hogy törvényes intézkedést hoz a visszaeső, nem alkalmazkodókkal szemben az üzletek rövidebb-hosszabb időre való bezárásával és minden eszéköz fel fog használni arra, hogy egy munkavédelmi, mint egészségügyi és büntetőtörvények legteljesebb szigorát alkalmaztassa mindazok ellen, akik a törvényes rendelkezéseket a legpontosabban be nem tartják. Ezen elhatározásra való tekintettel szervezték és a kereskedelmi kamarák közbenjárására a Kamarák Szövetségénél megtartott ér-

tekezleten a munkaügyi miniszter hozzájárult, hogy rövid próbaidőre felfüggeszse elhatározása végrehajtását és hogy ezen idő alatt a kereskedőkből és alkalmazottak kiküldöttéből, a munkaügyi inspektorok vezetése alatt alakított bizottságok által állandó, rajtaütésszerű ellenőrzések történjenek és tettenértek ellen a büntető eljárás azonnal fogantossá. Városunkban a fentiek esz közlésére mintegy 15 bizottság alakul és a legközelebbi napokban megkezdik működésüket. Erre való tekintettel a Sfatul Negustoresc (Kereskedő Tanács) vezetősége nyomatékosan felhívja a kereskedők figyelmét, hogy az említett törvényes rendelkezéseket a legpontosabban tartsák be, hogy a kilátásba helyezett és igen súlyos megtorlásokkal fenyegető kormányintézkedések kibocsátására sor ne kerüljön. Az ellenőrzés ki fog terjedni mindenemű kereskedelem mel foglalkozó üzletre.

Mit kell tudni a lakosságnak az új közigazgatási törvényről?

A tartományok szervezete — A királyi helytartók hatásköre

Az új közigazgatási törvény — mint ismeretes — gyökeresen átszervezi a megyék, a városok és a községek ügyvezetését és a királyi helytartók kinevezésével és ünnepélyes beiktatásával már megkezdődött az új közigazgatási törvény gyakorlati alkalmazása is. Olvasóink tájékoztatására folytatlagosan közöljük az új közigazgatási törvény fontosabb rendelkezéseit és azt, hogy milyen munkakört töltenek be a közigazgatási egységek vezetői, a királyi helytartók, milyen kérdések és ügyek elintézése tartozik a helytartóság körébe. Az új közigazgatási törvény a Monitorul Oficial augusztus 14-iki 187. számában jelent meg és főbb rendelkezései a következők:

VI.

54. szakasz. A miniszteri szolgálatokat a kerületekben oly módon osztják szét, hogy azok megfelelően a tartomány érdekeinek. Minden egyes minisztériumnak külső gálata lesz, amely a királyi helytartó mellett, annak székhelyén fog működni. Kivételek ez alól az igazságügyi, a hadügyi, a külügyi minisztériumok a felső oktatás intézményei, az önkormányzattal és kereskedelmi ügyvezetéssel rendelkező közintézmények.

A tartomány szervezete.

55. szakasz. A tartomány gondoskodik szükségleteiről és a központi szervek részéről adott utasításokat és intézkedéseket a közérdek javára hajtja végre. A tartomány közigazgatási egység, gazdasági, kulturális és szociális hatáskörrel. A tartomány ügyvezetésére a királyi helytartó és tanácsa kap megbízást.

A királyi helytartó.

56. szakasz. A királyi helytartót a belügy minisztérium előterjesztésére és a minisztertanács napló alapján királyi rendelettel 6 évi időtartamra nevezik ki. A királyi helytartónak ugyanaz a rangja és a fizetése, mint az államtitkárnak. Címe: Kezvelmes ur. Fizetését a belügyminisztérium költségvetésében irányozzák elő. A fizetésen kívül a királyi helytartónak természetbeni lakásra, fűtésre, világításra és arra a reprezentációs költségre van igénye, amelyet a belügyminisztérium irányoz elő a tartomány költségvetésében.

57. szakasz. A királyi helytartónak az alkotmánytörvény 67. szakaszában előírt feladatokon kívül egyetemi oklevéllel kell rendelkeznie, vagy tábornoki rangban levő katonának és legalább 35. életévét betöltött kell, hogy legyen.

58. szakasz. A királyi helytartó nem tölthet be semmiféle más, az állam, a község vagy közintézmény részéről fizetett állást. Abban az esetben, ha a királyi helytartóvá magasabb rangú köztisztviselőt neveznek ki, ebből az állásából szabadságolják mindaddig, amíg a királyi helytartói tiszt-

seget viseli. A királyi helytartói minőségben eltöltött időt beszámítják a köztisztviselői szolgálati idejébe. A királyi helytartó nem gyakorolhat semmiféle szabad foglalkozást, nem lehet valamelyik polgári, kereskedelmi, vagy népbank, szövetkezet igazgatója, felügyelőbizottsági tagja, vagy tisztviselője, nem folytathat kereskedelmet, nem lehet birtokbérlet, nem lehet iparvállalat tulajdonosa és nem intézheti azok ügyeit és nem kezelheti azok vagyonát, akik az általa betöltött tevékenységgel összeköttetésben vannak. A királyi helytartói tisztség összeférhetetlen a képviselői mandátummal.

59. szakasz. Hivatalba lépése alkalmával a királyi helytartó a királyi Öfelségének a miniszterelnök, a belügyminiszter és egy lelkész jelenlétében a következő esküt teszi:

„A Mindenható Isten nevére hűséget esküszöm II. Károly királyi Öfelségére. Esküszöm, hogy tiszteletben tartom az ország alkotmányát, törvényét és hogy becsülettel, lelkiismeretesen fogom teljesíteni a reámbízott kötelességeket és megőrzöm a hivatalos titkot. Isten engem úgy segítsen.”

Az eskütelről jegyzőkönyvet vesznek fel, amelyet aláír a király, a miniszterel-

A romániai munkásság ragaszkodik a szakszervezeti szabadsághoz

Allást foglalt a kolozsvári szakszervezeti tanács a szakszervezeti törvény kérdésében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári munkásság szakszervezeti tanácsa az összes szakszervezetek vezetőségeinek bevonásával — mint megirtuk — nagyfontosságú ülést tartott, amelyen hatósági intézkedéseket sürgetett a napról-napra fokozódó drágaság megfékezésére érdekében. A szaktanács más, a munkásság fontos, időszerű kérdéseivel is foglalkozott. Az ülésen egyhanguan elfogadott határozati javaslat a drágaság kérdésén kívül a következő nagyfontosságú kérdésekben foglalt állást:

A „Confederatia Generala a Muncii” kötelekbe tartozó kolozsvári szakszervezetek felelős vezetőségei 1938 szeptember hó 15-én és 16-án tartott konferenciája behatóan foglalkozott a szakszervezeti törvény felmerülő tervezetével, amely az eddigi törvényes állapotot kívánja módosítani.

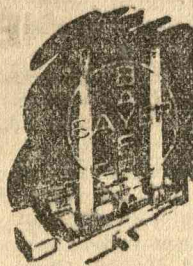
A konferencia megállapítja, hogy a szakszervezetek lényegét csakis a szabad szakszervezetekben lehet feltalálni, egyébként ez a szellem vonul végig az új alkotmányon is, amely biztosítja az egyesülési szabadságot minden állam-

polgár részére.

A szabad szakszervezetek eddig kifejtett tevékenysége beigazolta, hogy a munkásság valódi és komoly életérdekeit csakis a szabad szakszervezeti elgondolás alapján lehet megvédelmezni. Megállapítja a konferencia azt is, hogy a törvényes rend betartásáért a szociális törvényhozás kiépítéséért a szabad szakszervezetek rendszeresen folytattak és folytatnak ma is állandó küzdelmet.

A konferencia felhívja a munkaügyi miniszter ur figyelmét, hogy éppen a szabad szakszervezetek voltak a múltban a munkaügyi minisztérium leghatásosabb munkatársai és a jövőben is ebben a szellemben akarnak működni. Érthető tehát, ha a konferencia kifejezést ad azon meggyőződésének, hogy továbbra is ragaszkodik a szakszervezeti szabadsághoz és felhívja a munkaügyi miniszter urat, hogy esetleges törvény-módosításnál irányadó elvnek ezt a szakszervezeti szabadságot fogadja el. A konferencia tudatában van annak is, hogy a törvényeknek csak úgy van meg a kellő hatályossága, ha számot vet a

A „Bayer” üzemek minden látogatóját

csodálatba ejti a szigorú és gyakori ellenőrzés, a szinte túlzottan tetsző gond és tisztaság a gyógyszerek előállításánál. Egyetlen tablettát sem érint emberi kéz! A Pyramidon tabletták is „Bayer” gyártmány és mivel sokan utánozzák, bevásárlásnál mindig ügyelnie kell a „Bayer” kereszttel.

Pyramidon
TABLETTÁK

valódiak csak a „Bayer” kereszttel

nők, a belügyminiszter és a királyi helytartó. Az eskütelről szóló jegyzőkönyvet a miniszterelnökségen őrzik meg.

60. szakasz. A királyi helytartót működésében a vezértitkár segíti, akinek rangja és fizetése a miniszteri vezértitkáréval egyenlő. A vezértitkár királyi okirattal ne vezetik ki. A vezértitkár a közigazgatási tisztviselői állományba tartozik és tisztsége kizárólag közhivatalnok jellegű. Fizetését a tartományi költségvetésben irányozzák elő.

61. szakasz. A királyi helytartó a vezértitkár hatáskörének bizonyos részét átruházhatja a vármegyei prefektusokra. A kiküldetések irásában közlendő, határozati- és vagy kifüggesztés, vagy hirdetmény útján hozandó közudomásra.

A királyi helytartó jogköre.

62. szakasz. A királyi helytartó:

- a) a kormány képviselője a tartományban;
- b) ügyvezetője a tartománynak.

63. szakasz. A királyi helytartó tevékenységét a kormány részéről megállapított általános keretekben látja el és végrehajtja az illetékes tartományt érintő kérdésekben a minisztériumok rendelkezéseit. A királyi helytartó a minisztériumok összes külső tisztviselőinek hivatali főnöke, kivéve az 54. szakasz II. bekezdésében felsoroltakat. Ebben a minőségben;

- a) felügyel a tisztviselők működésére;
- b) ellenőrzi az egyes szolgálati ágak működését;
- c) lefolytatja a fegyelmi eljárásokat, megbüntetheti figyelmeztetéssel és 15 napi fizeslésvonással a mulasztást elkövetőket. Az ennél súlyosabb büntetések kiróvása iránt előterjesztést tesz a miniszternek. A helytartó engedélyezi a tisztviselők részére a szabadságokat is.

(Folyt. köv.)

gyakorlati élettel és azt a megnyugvást tudja kelteni a közvetlenül érdekeltekben, hogy a törvényhozó értük alkotta meg munkáját, melyhez a minden irányban kiterjedő figyelemmel gyűjtött adatok alapján mindenki örömmel fog hozzájárulni.

Októberben kezd meg működését a kolozsvári büntetőtábla

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ismeretes, hogy néhány héttel ezelőtt királyi törvényrendelet jelent meg, amely a nyári ülésszak után megszűnt esküdtszékek helyett büntető-táblákat létesít. A napokban azután a királyi rendelet alapján megjelent a büntető-táblák megszervezéséről szóló rendelet is, amelynek utasításai nyomán a kolozsvári ítélőtábla mellett működő büntető-tábla meg is alakult. Elnöke dr. Zaharia Emil táblai elnök, tanácsstagjai pedig Andrei Augustin, Cupsa Ambrosie, dr. Dunca Grigore, Persescu Ovidiu, Cornel Centea és Rosca Valeriu táblabírák. A vád képviselőre Pastia Constantin és Criveanu Răutoiu táblai ügyészek jelölték ki. A büntető-tábla illetékessége alá tartoznak a felosztott esküdtszékek hatáskörébe tartozó ügyek, kivéve a sajtó útján elkövetett vétségeket, amelyeket a törvényrendelet visszautal a törvényszék illetékességébe. A kolozsvári büntető-tábla hat: Kolozs, Aranyos-Torda, Alsófehér Hunyad, Szamos és Naszód vármegye területén elkövetett büntetvényekben hivatott ítélkezni és ítéletei csak a Semmitőszékhez intézett felfolyamodással támadhatók meg. A kolozsvári büntető-tábla előreláthatólag október első napjaiban kezd meg az ügyek letárgyalását, de az illetékessége alá tartozó ügyek iratcsomói már meg is érkeztek a jegyzőséghez.

„LLOYD” KÁVÉHAZ ÉTTEREM

DAVILA SZINHÁZZAL SZEMBEN
REGGELIG NYITVA.

12 után bableves. Jazz-zene melletti tánc, szórakoztató kommerc játékok.

Olcsó árak.

Szíves pártfogást kér a tulajdonos
Kálmán Árpád.

— Tánckiskolát nyit egy híres fellábu táncos — sánták részére. Ashton-under-Lyne angol városkában Harry Hall tízéves fiúcska jobb lábát baleset következtében tőből levágták. Azóta 26 év telt el. A fellábu Hall nemrég tért vissza Amerikából Jack Joyce név alatt, mint nemzetközi hírvő színpadi és parkett-táncos, aki táncmutatóványaival heti 150.000 lejt keres. A legnehezebb táncokat bámulatos könnyedséggel lejt és tánc közben csak nagyritkán használja támaszul könnyű acélbotját. Az a terve hogyha valaha visszavonul a nyilvános szerepléstől tánckiskolát nyit fellábuak és sánták számára.

Apróhirdetések

LEVELEZÉS

SZERÉNYIGÉNYÜ 41 éves nő vagyok házasság céljából megismerkednék 40-60 évesig iparossal, vagy nyugdíjossal. Cím: Cs. Kató Cluj, Str. Cernăuți 34. (9866)

KOMOLY nő házasság céljából megismerkedne izr. férfival 35-55 évig. Lehetőleg özvegy egy-két gyerekkel. „Gyermekeket szeretem” jelígre. (9939)

MERNŐKI törvény magyarul, dr. Mandel fordító irodájában, Cluj, Str. Memorandului 24. 40, vidékre 50 lej. (Bélyegben) Utánvét nincs. (P702)

KÖZÉPKORU és természetű nyugdíjas, özvegyember szeretne egy jólelkű özvegy úri nőtől igazi otthonot találni. „Házasság P 715” jelígre. (P 715)

HÖLGYEK FIGYELME! Garantált villanyondó, művészies hajfestés Indovaninnal, 18 természetes színárnyalatban csak Mussa cégnél kapható Redukált árak mellett. P. Unirii 23. (9948)

ROMÁN nyelvkurzusok kezdők és haladók részére a katolikus gimnáziumban. Hatos csoportok. Olcsó árak. Bővebbet: „Cultura”, Str. Memorandului 4. (P683)

SZERÉNYIGÉNYÜ 46 éves nő vagyok, házasság céljából megismerkednék 50-60 éves iparossal, vagy nyugdíjossal. Cím: P. Ilonka, Cluj, Str. Tache Ionescu 52 (9973)

34 éves keresztény, intelligens, finomlelkű férfi, ugyan olyan nő ismeretséget keresi házasság céljából. Fényes üzlet és állásom van. Szeretetre vágyom. Jelíge: „Boldoggá akarom tenni” a kiadóba. (9980)

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ házastelek Str. Amurg 24. szám alatt. Garázs, fátalep, vagy nagyobb üzemenk megfelelő, erős áram bevezetve. Értekezni ugyanott a tulajdonosnál. (9672)

ÉRTEKÉNT alul is eladók Someseni Primaia mellett üzletiház berendezve fűszerrel, vendéglővel, pékséggel. Külön telken lakóház, azonkívül parcella gyümölcsfákkal. Simonffy-nél. (9920)

TALPAT, BÖRT, JO SZAKEMBER CSAK HOLLANDUS-NÁL VESZ. REGELE FERDINAND 65. (T 1200)

OLCSÓ MARADÉKVÁSÁR

Félszáz vásárolhat nőikabát, ruhaszövetet, selymet, diffinek, flanelek, vásznak, pongyolaanyagok **CALEA REGELE FERDINAND 53. UDVARBAN.** (9957)

GYÜMÖLCSÖS telek eladó. Str. Take Jonescu 105. (9921)

GYERMEKKOCSI mély, fehér, majdnem új állapotban eladó. Str. Iuliu Maniu 11. szám. (9925)

MOTORBICIKLI eladó. Str. Baritiu 16-a. (9924)

BUTOROK vétele és eladása nagy választékban, ugyanott bizományt és beraktározást vállalunk. Butorraktár. Str. Gen. Poetas 15. (9926)

HÁZHELYEK eladók Bács-úton és Körmöcsi telepen. Érdeklődni lehet Str. Baciú 18., Nemesnél. (9928)

ELADÓ modern új konyhaberendezés, azonkívül különféle festett előszoba butorok. Str. Berthelot 10. Az asztalosnál. (9929)

EGY Schunda-féle cimbalom eladó. Cal. Motilor 45. (9931)

ÁGYTERÍTŐ, abrosz, jókarban levő csillár megvételre kerestetik. Cal. Traian 25. (9932)

ELADÓ Str. Elisabeta végén 8-10 százalékos jövedelmező családi ház. Cím a kiadóban. (9933)

EGY gyermek sportkocsi eladó. Strada Brătianu 4. (9937)

SELYEMHARISNYÁT, szőnyeget olcsón csak Francisc David ucca 10. alatt kaphat. (P 439)

JÓKARBAN levő mély gyermekkocsi eladó. Str. Regele Ferdinand 82., Lébnél. (9938)

BICIKLI teljes felszereléssel eladó és többféle biciklialkatrészek. Cal. Marechal Foch 30. (9940)

KÉTHOLDAS gyümölcsös, 3 szoba, konyha mellékhelyiségek, villanyvitágítás a Szent György-hegyen eladó. Értekezni: „Foto Agoston”, Cal. Regele Ferdinand 40. (9947)

FIGYELEM. Eladó 780 négyzetméteres házastelek átvehető 50 százalékos bankteljességgel 90 ezerért, villanegyedben 4 szoba mellékhelyiségekkel 270.000. Grigorescu nem gyedben komfortos villa 400 ezerért, 60 ezret jövedelmező ház 185 ezerért, belvárosban ameleket megbíró 4 szobás, mellékhelyiségekkel, ház 600.000-ért, több családi ház és bérlőházak, malmok, birtokok, házhelyek eladásával megbízva Roma iroda Bocsány, Str. Memorandului 9. (T1314)

KÜLÖN telken szoba, konyha kiadó. Ugyanott butorok eladók. Str. Macavei 32. Elisabeta-ut tetején. (9952)

AUTÓ, üzemképes, kitűnő motorral 25 ezer lejért eladó. Megtekinthető: P. Mihai Viteazul 25. Kardosnál. (9954)

PING-pong asztal ujonnan eladó. Str. Ioan Moldovan 4-a. Grigorescu negyed. (9956)

TEJGAZDASÁG, új ház, egész gazdasági berendezés eladó. Családi okok miatt. Értekezni: Tăietura Turcului 2., Zăgoninál. (P704)

ELADÓ Biedermayer szalongszalon, áll 6 darabból, ára 3000 lej, szövet függönyök, Str. Avram Iancu 24. szuterin. (9958)

EGY új, modern konyhaberendezés sürgősen eladó. Str. Preotul Opris 6. Dermatával szemben. (9959)

EGY szalongszalon és egy kisebbrendű taliga eladó. Str. Mănăsturelului 22. (P692)

PARCELLÁK 120.000-tól eladók. Str. Hasdău 59-a. (P693)

ZONGORA rövid, bécsi gyártmányú eladó. Schwartz Adolf. Str. N. Iorga 4., Bejárati: Str. Rațiu a. (P694)

ELADÓ leányka kabát, ruhák, egyenkötönyek, jazz-dob bérbeadó. Str. Văii 5. (P697)

EGY jó hálózati rádió 2200 lejért eladó. Str. Uzinele Electrice 13. (P698)

UJ 80-as dzsessz harmonika eladó. Str. Strâmbă 28. (P699)

JÓKARBAN levő férfi fekete télikabát és egy átmeneti kabát eladó. Str. Stroescu 11. szám. (9953)

NŐI fekete télikabát, keveset használt eladó. Str. Cicio Pop 122. (P712)

NŐI ruhaneműk és fiukabátok, ruhák eladók. Str. Samuil Micu 6. (P714)

ELADÓ topolyabetétes masszív ágyak, asztalok, székek, sztelázi, paradicsomos üvegek stb. Cím a Novában. (P717)

VESZÉK pince, padlás, lomokat, vasat, ruhát, rongyot, üveget, butort, biciklit, gépeket és mindent. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. Klein Lázár, P. Abator 3. (9168)

EGY telek eladó. 12 széles, 90 hosszú, bekerítve, van rajta egy szoba, kut, fiatal gyümölcsfák. Cal. Dorobanților vámnál bérteni belső uccába. Érdeklődni lehet Egri-nél. (9482)

ELADÓ egy 75-55 cm. gobelin. Mgt. 12-4-ig. Cal. Reg. Ferdinand 37. Harainál. (18)

ELADÓ munkaasztal, félkaru varrógép és gyerekágy. Str. Haiducului 10. (19)

BEKERÍTETT telek szamosfalvi úton eladó. Érdeklődni: Cal. Traian 50. (20)

KÉT gyümölcsös parcella eladó. Str. Grădiniiloron. Ért.: Str. Săcuiașcă 6. Szabados. (23)

MŰVÉSZI faragású faszobrok, reliefek, intarzia képek olcsón eladók. Str. Bălcescu 15-a. (T1316)

ÜVEGBALLONOKAT 30-50 litereseket kosár nélkül is vásárolunk. Triumf SA. C. Dorobanților 118 (CFR garázs háta mögött). (P691)

ELADÓ női, férfi átmeneti és télikabát, férfiingek, stb. Str. A. Muresan 43. (P690)

EGY magasnyomású vízipumpa. Archimides benzinnmotor eladó. Alexy, Str. Brătianu 34. (P677)

ELADÓ bérházak nettó nyolc- és kilencszázalékos jövedelmmel, 300 ezer lejtől 5 millióig. Villapaloták és családi villaházak 250 ezertől 2 millióig, családi házak 60 ezertől 1 millióig. Építkezésre való telkek 30 ezertől vannak nálam eladásra előjegyezve. Értekezni: Eliás ingatlanforgalmi irodában, Str. Baritiu 20, ajtó 2. (31)

ÓCSKA patefonlemezt megvételre keresek. Str. Gen. Grigorescu 57. Molnár. (T1320)

EGY jókarban levő mély gyermekkocsi eladó. Str. Stroescu 16. (17)

HÁZHELY eladó Str. Fântânele. Értekezni Str. Fântânelei 126. (14)

ÖNTÖTT fürdőkádát és fürdőhengert kompletten keresek megvételre. Str. Pietraroasa 14-a. (13)

JÖVEDELMEZŐ ház eladó Kővártelepen. Str. Fierului 33. (12)

EGY használt gyermek sportkocsi eladó Str. Motilor 39. földszint balra ajtó 3. (8)

HÁZLEBONTÁSBÓL jóállapotban levő ajtók, daniel- és oszlopkályhák, gerendák, deszkák és mindenféle építkezési anyagok jutányosan eladók. Str. Brătianu 10. (5)

FÉRFI varrógép minden elfogadható áron eladó. Str. Memorandului 24, Klein. (4)

2 és fél lóerős, 1450 fordulatszámu, jóállapotban levő „Ganz” villanymotor eladó. Telefon: 35-13. Str. Masiniștilor 9. (9987)

ÜZLETHELYISÉG a Motilor-uton kiadó. Ugyanott villatelkek kedvező fizetési feltételek mellett eladók. Érdeklődni Lam-bing fodrászatban, Cal. Motilor 90. (P695)

ZONGORA eladó. Str. Tudor Vladimirescu 16-a, földszint. (9944)

ELADÓ keveset használt sötétkék férfi-ruha középtermetre. Tolnai Világlat 1935-1938. Str. Amurg 41. (3)

BODEGA más elfoglaltság miatt belvárosban eladó. Értekezni P. Unirii 13, ajtó 6. (2)

HÁROM drb. szépen lefestett ajtó tok-tak eladó. Varga, Str. Iorga 23. (9992)

EGY metszett tükör ráma nélkül olcsón eladó. Str. Elisabeta 34. (9991)

VENNÉK nagyobb oszlopkályhát. Str. Gelu 30. (P675)

ELADÓ telek, szoba, konyha, villany bevezetve vízaz udvaron. 500 négyzetméter terület. Str. Horea 121. (9962)

DONAT ut környékén kisebb családi ház sürgősen és olcsón eladó. Ért.: Str. Vasile Turcu 6. (9964)

CSEREPKÁLYHA elsőrendű Zephir rendszer, fehér, fémrámában, fűrészporkemence, villamos gramaphon „pick up” jutányosan eladók. Str. Ciurea 2., Bejárati Saguna uccából. (9965)

HÁZSÖNGÁRD legszebb helyén termőfakkal beültetett parcellák eladók. Ugyanott fajtanyulak. Str. Grădiniilor 3. (9968)

FELHIVOM a kutyabarátok figyelmét, hogy kutyatenyésztés felbontása miatt három darab dresszírozott drótszőrű foxterrier eladó. Str. Dragalina 48. Imre Márton (9972)

ELADÓ puhafa háló, darabonként is, jókarban levő főzőkemence. Megtekinthető csak vasárnap. Str. Str. Albinei 41. (9977)

AJOURGÉP, gombgép, gyerekautó eladó. Str. I. Maniu 8., I. 1 Héjánál. Bejárati Vlahuța uccából. (9979)

ELADÓ sötétkék női télikabát, női szövetruhák, hálószoza villany Str. Rudeanu 3. földszint. (9985)

ELADÓ egy üveges pult egy vitrin és egy íróasztal „Sal-Co” Cluj, P. M. Viteazul 11. (9987)

ALLANT KERES

PERFEKT fehérneművarrónő uriházakhoz ajánlkozik Vállalja férfi és női fehérneműk, diszes kelengyek készítését vidéken is. Cím: Str. Brătianu 18, balra ajtó 3. (P708)

PAPLANT varrok háznál és otthon, Marosánál, Str. Muncitorilor 43. (10)

GÉPIRÓ perfekt román magyar, huszávi gyakorlattal, adminisztrációban is tökéletes, állást keres. Ajánlatok a kiadóhivataltba „Szerény III.” jelígre. (9935)

VASONDOLÁLO és manikűrös nő állást keres. Cím: Kain Elsa, Str. Tudor Vladimirescu 25. (9949)

ROMÁN-magyar-német önálló levelező, magyar, német gyorsíró Clujon alkalmaszt keres. „Gyakorlott munkaerő” jelígre a Navába. (P681)

DIPLOMÁS szülész 20 évi gyakorlat-tal, jó bizonyítvánnyal szanatóriumba, vagy kórházba állást keres. Cal. Reg. Ferdinand 4. (9966)

ALLANT KAPHAT

CIPŐGYÁRI gépmunkásokat keresünk „Talpa” SAR Bucuresti részére. Érdeklődni: „Colabor” SA, Piața Mihai Viteazul 15. (9916)

BEJÁRÓ főzni tudó nőt keresek. Piața Carolina 5. Kenyérüzlet. (9918)

FÉNYKÉPÉSZ segédnőt keresek Resicára. Jelentkezni „Foto Agoston” Cluj, Cal. Regele Ferdinand 40. (9946)

ESERNYŐK gyári árban, javítások olcsón Ernyőüzemben, Cal. Regele Ferdinand 3., udvarban. (9922)

ÜGYES kufutófiut felvesz Róth cipész Str. Memorandului 9. (P700)

ÜGYES kufutófiut azonnal felvesz Fel-méry, P. Unirii 14. (P701)

FELSŐRÉSZKÉSZÍTŐK és egy textmunkás állandó munkára azonnal felvétetik. Cal. Traian 28. (28)

2 fiut pincértanulónak felveszek P. Carolina 8, Esztégár bodega. (P716)

CIPÉSZSEGÉD felvétetik Colonia Petean 5. Traian. (21)

MEGBIZHATÓ ügyes fiatal kufutóleány felvétetik Lloyd Comisio, P. Unirii 9. (24)

CIPÉSZSEGÉD azonnalra felvétetik. Str. Iorga 23. (9993)

BEJÁRÓNÓT keresek hetenként kétszerháromszor. Jelentkezni Str. Calvin 1-b. (T1317)

ASZTALOS tanuló fizetéssel felvétetik. Str. Reg. Carol II. 58. (9950)

CUKRÁSZ tanuló kosztal felvétetik. Str. N. Iorga 5. Cukrászda. (P 678)

MOSNI, vasalni tudó nőt keresek. Str. A. Muresan 43. (P689)

ROMÁNUL tudó kiszolgálóleány felvétetik. Restaurant vegetarian. Str. Duca 3. (9955)

KÉZIKÖTÉSHEZ kötőnőket felveszek. Jelentkezés: Str. Vulcan 2. reggel 8-tól délután 4-ig. (9981)

GYERMEKTELEN házaspárt házmesternek felveszek. Str. A. Muresan ház részére. Ért.: Str. Reg. Maria 43., házmesternél. (P680)

BEJÁRÓNÓ egész napra felvétetik. P. Stefan cel Mare 2. (9960)

TANULÓLEÁNYT felveszek fehérnemű varrodába, géppel előnyben. Str. Dacia 4. (9976)

ÜGYES varróleányt felvesz Rosenfeld Mór. Cal. Reg. Ferdinand 14. (9984)

RÖVIDÁRU engros és detail szakmában teljesen jártas kereskedősegédet azonnalra is felveszek. „Sal-Co” Cluj, P. M. Viteazul 11. szám. (P696)

KÜLÖNFELEK

TÜZIFA mindenrendű, olcsón megrendelhető Primaia trafikban. (9941)

TÁRSAT keresek havi 10 ezer lej biztos jövedelemmel uri üzlethez, 150-200 ezer lej szükséges, tőke biztosítva. Jelíge: „Jó üzlet” Novába, Str. Memorandului 16. (P696)

SZABÁSZTATOT tanítok. Beiratkozás: Gelth Edit v. ipariskolai tanárnőnél. Str. Regalá 38. (P707)

SZABNI tanítok új metodussal, Str. Reg. Maria 6, Bálint-szalon. (P710)

PIANINO Stingl bérbeadó. Str. Samuil Micu 6. (P713)

NYUGDÍJAS középkorú óvónő román-német nyelvtudással félnapra foglalkozni gyermekekkel. „Komoly” jelígre a Novába kérek választ. (P718)

SZÁMTANTANÁR órát ad mennyiség-tanból, algebrából, geometriából, trigonometriából. Cím a kiadóban. (16)

KÉRJÜNK csak speciál „Melinda” limonádét, mert ennek vitamin tartalma nagy és kellemes ital Minden szaküzletben kapható. (10.000)

KÜLCSÖNT keresek 10-50 ezer lej. Ajánlatokat „Biztos garancia” jelígre. (9994)

ANGOL nyelvtanítás. Könnyed módszerrel. Cím a Novában Str. Memorandului. (P687)

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEK tökéletes eredménnyel eszközölünk. Teljes szagtalanítás. Speciális gázkamra butortárgyaknak „Polynea” kémiai laboratórium Paragáz-osztálya. Str. Consiliul Național 3. (Főposta mögött.) Miniszterileg autorizálva (P685)

ZONGORAÓRÁKAT adok jutányos áron Str. Gelu 30. (P674)

HETVENEZER lejjel betársulnék rentábilis üzletbe, vagy vállalatba. Cím: „Biztos” jelígre a kiadóba. (9963)

HARISNYA-SZEMFELSZEDÉST azonnali elkészítésre olcsó áron vállalkoz. 11-es harisnyaház, Cal. Reg. Ferdinand 11-a. (T1255)

KIADÓ LAKÁS

NAGYON szép 4 szobás lakás azonnalra kiadó. Értekezni: Str. Duca 3., házfelügyelőnél. (9817)

KIADÓ egy szép üres szoba oszlopkályhával. Ugyanott keresek egy jókarban levő hálószoza berendezést. Str. Neagră 19. (9898)

BUTOROZOTT szoba különbejáratú, fürdőszoza használatú kiadó. Str. Vasile Goldis 20-c. (9915)

ÖSSZKOMFORTOS egyszobás, konyhás lakás nov. 1-re kiadó. Str. Fântânelei 12. szám. (9917)

KIADÓ lakás új ház száraz szoba, konyha, előszoba, speiz, fürdőszoza Ursus sörgár mellett, Str. Mănăstur 43. Érdeklődni lehet Bács-ut 18. Nemesnél október elsejére. (9927)

KIADÓ szoba, konyha, speiz, veranda. Str. Sub Deal 55. (9930)

KIADÓ október 1-ére napos, tágas szoba. Str. Gojdu 2. parterre. (9936)

KIADÓ 2 szoba, konyha és szoba, konyha üresen 350-500-1000 lej havonta. Str. Rahovei 21. (9927)

KÜLÖNBEJÁRATU szoba üresen kiadó. Értekezni: Piața Mihai Viteazul 6., I. em. Özv. Klein Jakabné, délután 1-3, 8-9. (9942)

KERTES összkomfortos két szoba előszobás lakás november elsejétől Cal. Oăsanu 33-a alatt kiadó. Értekezni: Str. Pata 10., ügyvédi irodában. (9943)

NAPOS butornélküli felszuterin szoba kiadó. Str. Matei Basarab 7. Értekezhetni földszinten. (27)

LAKÁST KERES

KERESEK orvosi rendelőnek alkalmas 4 szobás belvárosi komfortos lakást és 2 szobás komfortos lakást. Roma iroda. Bocsány, Str. Memorandului 9. (T 1315)

Hirek

NAPTÁR. 1938. Szeptember 18., Vasárnap. Róm. kat.: K. József, Titusz. Prot.: Siegfried. Ort.: Cuv. Eumeniu. Izr.: 22 Elul.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

— Ügyeletes gyógyszerárak. Szeptember 17-én, szombaton reggeltől szeptember 24-én szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Biró, Unirii-tér; Apostol, Regele Ferdinand-ut; Palóczy, Gen. Marechal Foch; Holicska, Motilor-ut és Eminescu ucca sarok

— Időjárásjelentés. A bucarestii időjárásutató intézet jelentése: mérsékelt, eszaki nyugati szél, a hőmérséklet csökken. Nyugaton és az ország déli részén kisebb esők várhatók.

— JÓ ÉS OLCSÓ BÖRT ÉS TALPAT. Főzők bőrtüzetben kaphat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

Szörmét

Alapítómái MANDELBAUM szűcsnéi Cal. Regele Ferdinand 20. kapu alatti vásároljon. Átalakítások, javítások szezonon kívüli olcsó árban.

— Értesítés. Értesítem azokat a CFR nyugdíjasokat, akiknek a Casa Muncii-nál elintézni való ügyeik vannak, vagy egyéb elintézésre váró ügyeik Bucarestben, szíveskedjenek a Str. Sulutiu 8. szám alatt, vagy a Str. Maxim Covaci 3. szám alatt a tájékoztatásukat és a vonatkozó irataikat legkésőbb a folyó évi szeptember 25-ig átadni. Az összes ilyen természetű függő ügyeket egyesületünk díjmentesen intézi el. Crisan Ioan sk., elnök a Casa Muncii nyugdíjasok szervezetének vezetője.

— G. Hihh Irén opera- és koncert-énekese külföldi utjáról visszatérve, énekórát ad. Str. Sub Deal 3. Pinter malomnál.

— Jámber bácsi tánciskolájában — Carolina-tér 5., — a tanítást október 1-én kezdi meg.

— Sirkövetés. Néhai Nierenfeld Samu fakeskedő sirkövetése az új ort. temetőben folyó hó 18-án, vasárnap dél előtt 10 órakor lesz, melyre a rokonnakat, jóbarátokat és ismerőseket ezuton hívja meg a Nierenfeld-család.

— ARADON 5. KOLOZSVÁRON 6. ŐSZI ÉRETTSÉGI BIZOTTSÁG FOG MŰKÖDNI. Bucarestből jelentik: A nemzetneveléstügyi minisztérium kijelölte az őszi érettségi vizsgálatok bizottságait. Aradon öt érettségi bizottság fog működni, amelyek előtt a temesvári és a nagyváradi, szatmári, máramaroszi-geji és a temestorontáli tankerületi felügyelőségek hatáskörébe tartozó iskolák növendékei tesznek érettségi vizsgálatot. Kolozsváron 6 érettségi bizottság fog tevékenykedni amely bizottságok előtt a marosi, a szamosi királyi helytartóságok területén működő iskolák növendékei teszik le az érettségi vizsgálatokat.

— Uj kereskedelmi szerződés készül Románia és Hollandia között. Bucarestből jelentik: Tegnap folytatódott a Hollandia és Románia között érvényben levő kereskedelmi szerződés módosításának tárgyalásai.

Lakásának díszítésére a legjobb kivitelű

BLONDEL-KERETEK

képeknek, goblennek és kézimunkának a legolcsóbb árán

SOMLAY utódánál

Str. I. Maniu 7.

— Adományok. Köszönettel nyugtázzuk M. R. (Reghin) szent Antal nevében beküldött 200 lej adományát Orosz Péter részére.

THALIA MOZGÓ

KETTŐS PREMIER MŰSOR:

I. AZ ORKÁN : II. A múlt keresztje

HÉTFŐTŐL: LUIS PASTEUR ÉLETR. PAUL MUNI.

Vásárhelyi János főpásztori látogatása Piskin és Szászvároson

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Vásárhelyi János, az erdélyi reformátusok közszereplője álló püspöke főpásztori utra indul. Utjának első állomása Piski lesz, ahol vasárnap ünnepélyes külsőségek között szenteli fel az ottani egyházközség megújított templomát. Az ünnepélyes templomszentelés vasárnap délelőtt megy végbe istentisztelet keretében. Az Igét maga az egyházfő hirdeti. Az istentisztelet után a püspök aki dr. Darkó Ákos egyházkerületi tanácsos kíséretében utazik körutjára, délután átrándul a szomszédos alpestesi és kisbacsai egyházközségekbe, ahol résztvesz a gyülekezeti ünnepélyen. Este a püspök és kísérete visszatér Piskire, ahol templomi ünnepély keretében tart előadást. A főpásztor hétfőn Szászvároson utazik, ahol látogatást tesz a református árvaházban és más egyházi intézményekben. Majd este tér vissza Kolozsvárra.

Vásárhelyi János püspök fogadtatására a hívek mindenütt nagyszabású előkészületet tesznek és igyekeznek szeretetüknek minden jelével elhalmozni a népszerű főpásztort.

Apróhirdetések

KÜLFÖLDI

HARISNYA-SZEMFELSZEDÉST azonnali elkészítésre olcsón vállalkoz. Harisnyaház, Cal. Reg. Ferdinand 29. (T1253)

ELVESZETT Gál Zoltán névre szóló személyazonossági és katonai igazolványok. Megtalálójára 500 lej jutalomban részesül. Lőrincz András, Str. Lazar 8. (9974.)

KÉZIMUNKÁK sablonok, előnyomás, agyítás, fehér és színes himzés, Hájja műhimző szalonban, Str. I. Maniu 8. I. 1. (9978)

CSECSEMŐT elvennék gondozás végett. cím a kiadóban. (9983)

HIBÁS horgolt takarómat, ki tudja megjavítani? Cím a kiadóban. (9988)

KIADÓ LAKÁS

KÉT szoba, konyha komfortos új ház külön telken olcsón kiadó. Str. Gavril Tripon 33. (P703)

— Ecetsavval kísérelt meg öngyilkosságot egy szolgálóleány. A tegnapi nap folyamán egy nő aggasztó állapotban mérgezés tünetei között vittek magánbérkocsin a mentőállomásra. Kiderült, hogy a nő Potora Anna a polgári repülőállomás szolgálóleánya, aki eddig még ki nem derített okokból öngyilkosságot követett el. A leány szesz kevert össze erős ecetkivonattal és azzal akart véget vetni életének. A mentők gyomormosást alkalmaztak rajta és miután jobban lett, további kezelésre nem is szállították be a klinikára, hanem gazdáinak a gondjaira bízta.

— Leesett a kocsi a részeg kocsi. Dumitru Petru, a vágóhídon szolgáló teljesítő kocsi a tegnapi nap folyamán alaposan felöntött a garatra. Ilyen állapotban szállott fej kocsijára, amelyet vad iramban hajtani kezdett. A következő pillanatban megtörtént a szerencsétlenség: Dumitru Petru hirtelen hátratarodott és a robogó kocsiról az uttestre zuhant. Értésítették a mentőket, akik bekötötték a kocsi könnyebb természetű sérüléseit.

SZOMBAT, VASÁRNAP

Szeptember 20-tól december 15-ig a romániai exportbuza 50 százalékos kedvezményt élvez a CFR tarifájából

BUCURESTI.) Tegnap este a pénzügyminisztériumban Cancicov pénzügyminiszter elnöklétével ülést tartott a kormány legfőbb gazdasági bizottsága amely elhatározta, hogy a romániai buzaexport fokozása érdekében 50 százalékkal leszállítja a CFR jelenlegi szállítási díjtételeit az exportrendeltetési gabonaszállítványoknál. Az 50 százalékos fuvarkedvezményt a folyó évi szeptember 20-tól december 15-ig bezárólag alkalmazzák a Romániából külföldre irányított buzaszállítványoknál.

Végkiárúsításunkon

Vételáron alul kiárúsítunk értékes diszpercellánokat, kristályokat, szervizeket, angol- és perzsaszőnyegeket, képeket és képkereteket.

„PAX” CLUJ, CAL. MARECHAL FOCH 3. SZ.

EGY szoba kiadó. Str. Salcam 32. Kendőgyárral szemben. (P705)

FÜSZER és mészáros üzletnek nagyon jó helyiség Str. Piezisa és Str. Hasdeu sarkon kiadó. (P706)

GYMNAZISTA leányokat szállásba veszek esetleg teljes ellátással. Str. Regina Maria 6, Bálint Ilonka. (P709)

BUTOROZOTT szoba kiadó 500 lej. Str. Grigorescu 94-nél, Str. Ioan Ursu 8. (P711)

UDVARI 2 szoba, konyha, fürdőszoba, esetleg konyha nélkül november 1-ére kiadó. Str. Saguna 16, 11-12 óráig. (P719)

EGY nő lakást, esetleg teljes ellátást kaphat. Str. Băii 6. (22)

KÖZPONTBAN két szoba komfortos lakás október 1-től kiadó. Str. Andrei A. 4. (25)

EGY szoba kiadó. Str. Martirii Belaiu 5. (15)

EGY szoba, konyha kis külön telek kiadó. Értekezni Str. Muncitorilor 43. (11)

BUTOROZOTT szoba kiadó. Str. Dragalina 12. (9)

Gyermeke lesz!!

a legelegánsabb a korzón, ha gyermekkosiját

„Premier”

gyermekkosci üzemtől

Cluj, str. Anlon Pan 6. sz

szerzi be

Szigoruan szabott gyári árai!

SZOLID fiatalember uri családnál lakást kaphat. Str. Bălcescu 17. (7)

KIS szoba kiadó. Str. Donath 104. (9999)

SZERENY igényeknek megfelelő egészséges, napos szoba, konyha kiadó Str. Calvin 7. (9995)

KIADÓ olcsón új kertes házban 2 szoba előszoba, konyha, fürdőfülke mellékhelyiségekkel külön telken novemberre. Str. Oăsanuban Érdeklődni Cal. Reg. Carol 22. (9990)

KIADÓ szép nagy parkettes szoba, egészséges és tiszta előszobával kertes házban. Str. Calvin 7. (9996)

SZOLIDABB nő, családnál teljes ellátást kaphat. Str. Reg. Maria 23., balra, emelet (9951)

KIADÓ különbejáratu, butorozott szoba fürdőszoba használattal. Ugyanott egy szoba (szuterin) Str. V. Goldis 5. (P688)

KIADÓ közvetlen főposta mögött gyönyörű napos két-háromszobás lakrészek, vízkagylóval irodának, műteremnek. Str. Cons. National 3. (P684)

EGY szoba, konyha szuterin lakás kiadó. Cal. Motilor 33., Mentőállomás mellett. Érdeklődni lehet az emeleten. (P679)

ELEGÁNSAN butorozott szoba egy személy részére fürdőszoba használattal kiadó. Str. Gelu 30. (P676)

LEGFORGALMASABB központban lévő női kalapszalonn bérletársat keres. Cím a kiadóhivatalban. (9989)

HÁROMSZOBÁS, komfortos lakás kiadó nov. 1-re. Str. Gojdu 11. (9961)

KÉT szoba, konyha, kamara okt. 1-re kiadó. Cal. Traian 55. (9969)

KÖZÉPISKOLÁS leányka központban teljes ellátást kaphat komfortos lakásban. Ing. Deák. P. Unirii 7. (9970)

ÜRES szoba kiadó. Cal. Motilor 7. (9971)

KIADÓ komplett garzonlakás egy vagy két személy részére. Str. Elisabeta 38-a. (9982)

LAKÁST KERES

KÉT szoba, konyha külön telket keresek bérbe. Cimeket „Egy pár ember” jelíggel a kiadóba. (1)

KIS szobát külön bejárattal lehetőséggel belvárosban keres tisztviselő. Ajánlatok „Lakás” jelíggel. (6)

GYERMEKTELEN házaspár a város központjában keres november 1-ére egy szoba komfortos lakást. Cimeket „Főtisztviselő” jelíggel a kiadóba kér. (9945)

EGY szoba, konyha, kamara, cseléd-, fürdőszobás lakást a város belterületén keresek nov. 1-re. Cím a kiadóban. (P686)

GARZONIERT, vagy szoba, konyhát keres házaspár centrumban. „November 1” jelíggel a Novába. (U682)

— Az Orpheus műkedvelők összes tagjait kéri a vezetőség hogy jelenjenek meg szept. 19-én, hétfőn este fél 9 órakor a Carolina-téri helyiségükben, a műkedvelő versenyre készülnek elő.

Ne tévessze össze

!

Feltűnően olcsó árak!

„Stella”

Szövetek • Paplanok
Vásznak • Maradékok

Tekintse meg kirakatainkat „STELLA” Regele Ferdinand 24., udvarban.

maradék udvarát

!

Feltűnően olcsó árak!

Bechina helyettes csehszlovák miniszterelnök:

Inkább meghalunk, de országunk szabadságát nem engedjük veszélyeztetni!

A Katholikus Szudetaszövetség vezetője élesen szembefordult Henlein terveivel - Német források szerint állítólag Égerben több szudeta-németet kivégeztek

(PRÁGA.) A Katholikus Szudetaszövetség vezetője: Reischenberg, akit mérsékelt álláspontja miatt elmozdítottak a szövetség éléről, tegnap este a prágai rádióban beszédet mondott. Reischenberg kijelentése szerint a csehszlovákiai szudetanémetek békét akartak, mert a háboru hazájuk, Csehszlovákia rombadöntését jelentené. Az Anschluss: a szudetanémet területeknek a német birodalomhoz való csatolásának elve és gondolata importált és nem fedi mindenben a csehszlovákiai szudetanémetek kívánságát. A cseh kormánynak a kérdés megoldására tett javaslatai és intézkedései jogegyenlőséget, szabadságot és békét biztosítanak a szudetanémetek számára. Ha a szudetanémet párt vezetősége — folytatta rádióbeszédét Reischenberg — nem akar megállapodást kötni, vagy nincs szabadságában megegyezésre jutni a cseh kormánnyal, úgy ennek vonja le következményeit, mert a szudetanémetek többsége szereti hazáját, amelyhez ragaszkodnak és nem értenek egyet az elszakadási törekvésekkel.

VAVERKA PROPAGANDA MINISZTER

(PRÁGA.) Benes köztársasági elnök Vaverka volt csehszlovák budapesti követet propagandaügyi miniszterre nevezte ki, Vaverka elfoglalta új tisztét és megkezdte működését.

ÜDVÖZLŐ TÁVIRAT MUSSOLINIHEZ

(GENF.) Dvorzák, a genfi szlovák néptanács egyik vezetője üdvözlő táviratot intézett Mussolinihez, amelyben többek között a következőket tartalmazta: „Végtelen hálára kötelezte Nagyméltóságod a szlovák népet azért a nyílt leveléért, amelyet a csehszlovákiai kisebbségek érdekében Runciman lordhoz intézett. Nyolcmilliónyi kisebbség, közöttük a szlovákok is, repesve várják a teljes igazság bekövetkezését!”

HENLEIN TITOKBAN ÉGERBEN JÁRT

(ÉGER.) A DNB jelentése szerint Henlein, a szudetanémet párt elnöke pénteken délután a legnagyobb titokban gépkocsin Égerbe érkezett, ahol megbeszélést folytatott a szudetanémet párt tagjaival, azután pedig ismeretlen helyre utazott.

INKÁBB A HALÁL!

(PRÁGA.) A Lidove Noviny közli Bechina csehszlovák helyettes miniszterelnök cikkét, amelyben többek között a következőket írta: „Csehszlovákia semmilyen körülmények között nem lesz népszavazás. Nem akad olyan kormány, amely erre a lépésre szánná el magát. Ha mégis bekövetkezne, egyetlen órán belül elsöpörné a csehszlovák nép felzúduló haragja. A népszavazást különben sem lehetne végrehajtani, mert közel másfélmillió német a köztársaság különböző részeiben lakik. Mindez csupán ürügyül szolgál bizonyos politikai érdekeltségek céljai számára, mert azt akarják, hogy a köztársaság szétforgácsolódjék. Minden egyes csehszlovák nemzetiségű polgár tisztában van ezzel. Nehezen kivívott szabadságunkat nem engedjük veszélyeztetni. Utolsó lehetőségekig kitartunk független államunk mellett. Inkább a halált választjuk, mint országunk függetlenségének veszélyeztetését. A mi határainkon belül nem fognak nemzetközi rendőrséget vagy katonaságot elhelyezni. Mi meg tudjuk védeni magun-

kat és meg is tudunk halni, ha kell, de ebben az esetben mások számára sem fog teremni babér. Ezt a felfogásomat minden egyes csehszlovák osztja!”

AMERIKA VÁRJA CHAMBERLAIN ÉS HITLER TALÁLKOZÁSÁRÓL A RÉSZLETES JELENTÉST

(WASHINGTON.) Az amerikai kormány tagjai tegnap minisztertanácsot tartottak, amelyen az általános európai helyzetet beszélték meg. Hull külmin-

Chamberlain ötvenegy óráig volt az angol királynál

(LONDON.) Chamberlain angol miniszterelnök a berchtesgadeneri találkozóról, németországi utjáról és tapasztalatairól, valamint a Hitlerrel folytatott tanácskozásairól részletesen tájékoztatta VI. György angol királyt. Az angol kormányfő kihallgatása pontosan 75 percig tartott az angol királynál.

KIVÉGEZÉSEK

(BERLIN.) A német lapok jelentése szerint a Csehszlovákiához tartozó egeri gyalogsági laktanyából tegnap többben éles trombitaszó hallatszott. Megbízható források szerint állítólag a laktanyában négy szudeta-német katonaszökevényt végeztek ki, akiket halálra ítélt a hadbíróság.

Szigeru intézkedések

(REICHENBERG.) A szudeta-német tartalékosok behívása folyamatban van. Csendőri és rendőri közegek sorra járnak a házakat és a legerélyesebb intézkedéseket foganatosítják a behívási parancs teljesítése tekintetében. Felkutatják a kamarákat, pincéket s mindazokat a helyeket ahová esetleg a behívási parancs elől el lehetne rejtőzni. Több helyen beelőttek a széna- és szalmakazalokba.

Ócskavasat gyűjtenek

(BERLIN.) Göring német marsall felhívást intézett a német rohamosztagok

államtitkár részletes jelentésben ismertette az európai eseményekről érkezett jelentéseket. A minisztertanácsról sajtónyilatkozatot nem adtak ki. Hull külügyminiszter ezt az intézkedést azzal indokolta, hogy az amerikai kormány — mielőtt bármi tekintetben is állást foglalna az európai kérdésekben — megvárja a Chamberlain angol miniszterelnök és Hitler német birodalmi vezér és kancellár között lefolytatott tárgyalásról szóló részletes tájékoztató jelentést.

tagjaihoz hogy minden darab ócskavasat és fémeket a leg gondosabban gyűjtsenek össze hogy ezzel is gyarapítsák Németország nyersanyag készletét, mert a vas egyike a legfontosabb és nélkülözhetetlen nyersanyagoknak.

Viszonylagos csend

Salamancai és barcelonai jelentések szerint is a spanyolországi frontokon mindenütt viszonylagos csend van és csak jelentéktelen helyi csatározások folynak.

LANYHA A BUCURESTII ÉRTÉKTŐZSDE

Bucurestiből jelentik: Az értéktőzsde irányzata gyenge, kevés üzletkötés történt a legutóbbi tőzsdenapon. Úgy a részvények, mint a fixkamatozású értékpapírok árfolyamában kisebb lemorzsolódás volt észlelhető. A cseh koronát 4.52—4.53 lejes árfolyamon jegyezték, de a cseh valutára nincs vevő.

Prága szerint a csehszlovákiai pénzpiac nyugodt

(BUCURESTI.) A román fővárosba érkező hírek szerint a prágai pénzintézetek minden korlátozás nélkül, zavartalanul fizetik ki a betéteket az igénylőknek. A gazdasági élet egyébként egész Csehszlovákiában normális.

Megható gyászünnepe fájdalmasan komor hangulatában vonult keresztül Tordán Erdély halott püspöke

Pénteken délelőtt ért Tordára az elhunyt Vorbuchner főpásztort szállító menet. A kíséretet képező autóban Badilla János szebeni főesperes-plebános és Lestyán József besztekercei főesperes-plebános ültek. Mikor a fekete kandelaberekkel ékített autó a kiválgított és fekete drapériával bevont rómkath. templomhoz ért, a város összes harangjai zúgtak. Valamennyi vallásfelekezet küldöttségei és sokszáz hívő fogadták a fekete autót. Az egyházak küldöttjei már előző nap megjelentek a plebánián részvételüket kifejezni a kath. egyházzal szemben. A nagy halottért a

Liberat Sipos Sándor tordai főesperes-plebános tartotta nagy papi segédlettel és elhelyezte az egyház „Szeretett Püspök Atyáinknak” feliratú, rózsaszín és szegfű-koszorúját.

A rövid gyászszertartás után a menet tovább indult a korán elköltözött főpásztor örök nyugvóhelye, Gyulafehérvár felé, míg a komor gyertyafényben úszó nagytemplomból Torda mindenhitű népe könnyes szemekkel bucsuzott utólszor és oszlott szét hangtalan gyászban, fájdalmas együttérzéssel Erdély eltávozott katolikus püspökétől.

F. B.

Kényszerleszállást végzett a belgiumi versenyről elindult léggömb Szilágymegyében

(ZALAU—ZILAH.) Tegnap délután a szilágymegyei Románhorváta község lakói körülbelül 200 méter magasságra, a széllel küzdő hatalmas léggömbre lettek figyelmesek. A léggömb, amelynek kosarában jól látható volt az azt irányító két személy, hol közeledett a földhöz, hol ismét eltávolodott és a

jelek arra mutattak, hogy személyzete elvesztette uralmát a léggömb fölött. Két dörrenés hallatszott, majd a gömb lassan ereszkedni kezdett a föld felé. Minden nehézség nélkül érkezett le. A mezőn dolgozó falusiak azonnal odaszaladtak, de értekezni nem tudtak a léggömb kosarából kiszálló két személlyel,

akik idegen nyelven beszéltek. Értéstették a csendőrséget és nemsokára kiderült, hogy a léggömb — amely részt vett a minden évben megrendezett nagy nemzetközi Gordon-Bennet léggömbversenyen — a messzi Belgiumból, Liege város repülőteréről került a szelék szárnyán Románia fölé. A léggömb utasai elmondották a hatóságoknak, hogy közvetlen a felszállás után óriási magasságba emelkedtek és attól a pillanattól kezdve egészen a leszállásig nem látták a földet, mert állandóan felhőmelegek vonultak el alattuk. A leszállás előtt baleset érte gömbjüket, elszakadt a tartókötelek egyrésze és már a legnagyobb veszély fenyegette őket, amikor közvetlen maguk alatt szétfújta a szél a felhőket és megpillantották a földet. A versenyzők egyike, aki belga katonatiszt, ekkor hirtelen ötlettől sugalva, előrántotta revolverét és készer belelőtt a gömbbe és az így keletkezett réseken keresztül kiáramlott a könnyű gáz és lassan leereszkedtek a földre.

Huszezer olasz teleplennek Libiába

(RÓMA.) Mussolini tegnap kihallgatáson fogadta Balbo marsallt. A kihallgatás után kiadott hivatalos jelentés szerint a Duce és a marsall azt a kérdést vitatták meg, hogyan, milyen körülmények között lehetne 20.000 olasz kivándorlót Libiában elhelyezni.

LEGUJABB SPORT

Változás a csehszlovákok elleni magyar válogatottban

(BUDAPEST.) Dr. Dietz Károly szövetségi kapitány tegnap este változást eszközölt a csehszlovákok ellen vasárnap Prágában kiálló magyar válogatott csapat összeállításán. A magyar csapat a következők összeállításban veszi fel a küzdelmet a csehszlovákokkal: Szabó—Miklósi, Bíró—Lázár, Turay, Balogh—Cseh, Kiss, Zsengellér, Sárosi dr.—Titkos. A mérkőzést a magyar rádió vasárnap délután időszámításunk szerint 5.50 órakor a helyszínről közvetíti.

— Halálozás. Mély fájdalommal jelentjük ismerőseinknek, hogy drága, jó anyánk f. hó 16-án elhunyt. Temetése vasárnap d. u. 4 órakor lesz a temetői kápolnából. A Stan család.

— Villámcsapás ölte meg a 14 éves leányt és a 80 éves asszonyt. Tegnap este nagy vihar dult a Cernăuți megyében lévő Slobozia Vrancei község felett. A villám többször lecsapott a falu közelében, majd az éjjeli órákban felgyújtotta Ion Anania lakos házáat. A falubeli kétségbeesetten fogtak hozzá az égő ház oltási munkálataihoz és a benlévők megmentéséhez, de fáradozásuk hiábavaló volt, mert a villám a ház két lakóját, egy 14 éves leányt és egy 80 éves asszonyt, akik az egyik szobában tartózkodtak halálra sújtotta.

— Háromszázmillió lej rendkívüli hitelt kapott a nemzetvédelmi minisztérium. Bucurestiből jelentik: A kormány, illetve a pénzügyminisztérium 300 millió lejes rendkívüli hitelt nyitott a nemzetvédelmi minisztérium rendelkezésére

— Az adófelebbezési bizottságok megkezdtek működésüket. Bucurestiből jelentik. Az adófelebbezési bizottságok az egész ország területén szeptember 15-én megkezdtek működésüket. A felebbezéseket a bizottság a beérkezés sorrendjében tárgyalja le.

A tegnap, a ma és a holnap

Írta: HALÁSZ JÓZSEF

Próbálja meg!

GYOMORÉGÉSÉT
azonnal megszünteti a

Bicsadi gyógyásványviz

Nincs speciálta belorvos az országban, aki ne ajánlaná a Bicsadi vizet gyomorsavtúltengésnél, különböző gyomor-, bél-, vese-, epe- és hólyagbántalmaknál. Gazdag jód és bromtartalma teljes gyógyhatást eredményez. Borhasználatlaltal üdítő és kellemes íze van. Kapható mindenütt. Vezérképviselőt és lerakat Románia részére: CLUJ, CAL. REG. FERDINAND 97-99. VIZI-PALOTA.

ben is voltak előrelátó, bölcs német államférfiak, kik többször arra hívták fel Vilmos császár figyelmét, hogy mégis csak jobb volna megegyezni Angliával, mint ellenségesen szembefordulni vele. A császár körüli klikk azonban mindannyiszor letorkolta ezeket. Ilyen meszszirendező diplomata volt a többek között a fentebb említett Lichnovszky herceg, aki a háborút megelőző években mint nagykövet képviselte Németországot Londonban. Mindent megpróbált, hogy a rohamléptekkel közeledő háborus veszedelmet elháríthassa. Csakhogy az el-fajuló események dinamikája legyűrte az ő jószándékait és bekövetkezett a kikerülhetetlen... Azóta persze Anglia is rájött arra az igazságra, hogy minden képpen rossz üzlet a háború, mert semmit sem old meg s csak még inkább elmérgesíti a helyzetet...

8.

Körülbelül bizonyosra vehető tehát, hogy hogy Haldane lorddal ellentétben sir Chamberlain viszonylag sikerrel tette meg az utat Németországba. A világ kultur-nemzetei repeső szívvel fordultak e napokban a Harmadik Birodalom felé. Nincs nép, sőt nincs olyan felelős államférfi sem aki ne áhítozná a békét. Nos, a hagyományos brit taktikához híven, Chamberlain valószínűleg jeleket engedelményeket fog tenni Németország javára — a másokéban. Feltehető, hogy Közép-Európa bizonyos táján tágabb lehetőségeket is biztosít a német igényeknek. Sőt, esetleg — de ez nem biztos — az egykori nyugatafrikai német gyarmatok közül talán Togót és Kamerunt is hajlandó visszaadni... Annál is inkább, mert ezeket a területeket amugyis csak man datárius megbízatásaként kapta a Népszövetségtől. No még azért is, mert Togo és Kamerun sem gazdasági, sem politikai szempontból nem jelent sokat a brit birodalomnak. Rádió és távirati jelentésekben tudjuk egyébként, hogy Daladier is el akarta kíséni Chamberlaint németországi útjára. An ez elhárította a francia miniszterelnök ajánlkozását, mert jobbnak vélte „négy szem-között” tárgyalni a német birodalom vezérével. Ez az eset bizonyos mértékben megdöntököztatta az embert. Nagy-británia mindig is több vasat melegített a tűzben. Feltehető, hogy Chamberlain és Hitler között olyan dolgok-ról is szó esett, amelyek nem mindenben fedik Franciaország közép- és észak-keleteurópai álláspontját. Ez a lehetőség és más egyéb adottságok is amellett szólnak, hogy bár Chamberlain és Hitler közvetlen eszmecsereje nyomán nagy mértékben enyhült is az európai feszültség, de végképpen semmi esetre sem oldódott el. Nagyon helyesen írta a Giornale d'Italia Chamberlain és Hitler tárgyalásaival kapcsolatban, hogy félmegoldásokkal semmiképpen sem oldották meg az igazi problémákat. Ez az igazság.

— KÖSZÖNJETEK MINDEN ANYÁNAK! Araki tábornok elrendelte, hogy a japán katonák minden japán anyának, aki gyermekével együtt jelenik meg az uccán, tisztelegni tartoznak. Japánban eddig a nő meglehetősen alárendelt szerepet vitt még saját családjában is. Annál feltűnőbb a tábornok nemes elrendelése, amit azzal indokol meg, hogy Japánt elsősorban az anyák s csak azután a katonák teszik nagygyá-

A történelmi események — bár változott formában — elég gyakran megismétlődnek. Napiaink külpolitikai jelenségei például végzetesen emlékeztetnek a világháborút közvetlenül megelőző hetek izgalmas fordulataira. Akkor is London és Berlin egyezkedő tárgyalásainak sikerétől, illetve sikertelenségétől függött Európa új történelmének ilyen vagy olyan alakulása... Minden bizonnyal egészen másképp alakult volna az események, ha lord Edward Grey, Anglia akkori külügyminisztere valamennyire világosabban körvonalazza a brit álláspontot a német birodalom londoni nagykövete: Lichnovszky herceg előtt, ama híres utolsó találkozásuk során. Élet és halál kérdése fölött döntöttek, de Grey a nagy tét ellenére szűk szavú volt mindvégig... Jó egynehány esztendő fog még eltelni, mire majd Hitler kancellár és Chamberlain angol miniszterelnök döntő tárgyalásainak kulisszatitkai is a nyilvánosság elé kerülnek. Pedig most is nem kevésbé súlyos kérdésekről lehetett szó a két államférfi között. A háború, vagy békés megoldás lehetőségei fölött döntöttek. Chamberlain mindenesetre, amikor a London melletti Croydon-i repülőtéren — életében először — gépmadárta ült, hogy a német birodalom vezéréhez repüljön, derülátó volt. Mielőtt a repülőgépet nekivágott volna légi útjának, Chamberlain azt mondotta az újságíróknak: bizik utja sikerében s reméli, hogy komoly eredményekkel fog visszatérni Németországból... Nagyon helyesen jegyezték meg akkor a miniszterelnök útjáról beszámoló sajtótudósítások és rádióközlemények, hogy Berchtesgadenben, illetve Obersalzbergben nemcsak a csehszlovákiai, illetve a szudetanémet kérdést vitatják meg, hanem a brit világbirodalom és Németország szempontjából jóval fontosabb kérdéseket is, amelyeknek esetleges elrendezése, illetve sikeres megoldása után egészen új korszak kezdődhetik Anglia és a Harmadik Birodalom politikai, valamint gazdasági kapcsolataiban.

2.

Nos, áthidalhatók-e a két birodalom közötti szakadékok? Már kezdettől fogva egészen bizonyos volt, hogy Csehszlovákia nem jelentett különösebb problémát Anglia számára. Ebből folyólag közte és Németország között aligha voltak, vagy lehetett nagyobb ellentét. Az is nyilvánvaló volt, hogy a német birodalom is inkább presztizskérdés szempontjából foglalkozott a cseh határok között élő három és fél-milliónyi németéssel úgyéval, mint egyéb okokból. Ha tárgyilagosan vizsgáljuk ezt a kérdést, mindenképpen helyesnek kell elfogadjuk az előbbi állítást. A jelenlegi viszonyok között ugyan mit nyerhetne Németország a szudetanémetek területi vel? Amig ugyanis Csehszlovákia számára elsőrendűen életkérdés a szudeta vidék birtoklása, mert hiszen itt vannak a leghatalmasabb ipari üzemek, bányák stb., addig — bármilyen különösen hangzik is — Németország gazdasági politikája szempontjából egyenesen teherként jelentene a szudeta területek elkapcsolása. Hiszen a birodalom már amugy is hatalmasan túlfellett iparral rendelkezik, amelyet most kizárólag — vagy legalább is nagyrészt — a hadsereg szükségleteinek kielégítése foglalkoztat csak. Németországnak nyersanyagokra tehát gyarmatokra, kész gyártmányai számára pedig piacokra van szüksége. Már most az a kérdés veleje, hogy Chamberlain és Hitler találkozásánál sikerült-e olyan megegyezést létesíteni, amelynek alapján — magyarán szólva — a kecske is jól lakjék és a káposzta is megmaradjon? Ha csak a szudeta-kérdést hidalták át, ezzel még távolról sem oldották meg a két ország között fennálló igazi problémát.

3.

Egyről azonban meg lehetünk győződve: Chamberlain személyes tárgyalása Hitlerrel kétségtelenül a legeslegutolsó kísérlet volt Albion részéről az ellenté-

tek békés áthidalására. Akadnak ugyan is sokan, akik hajlamosak arra a felfogásra, hogy bizony-bizony az öreg Anglia már eljátszotta játékait és Chamberlain miniszterelnök tulajdonképpen Canossát járt Obersalzbergben. Hát ez mindenesetre nagy tévedés. Nem ismerik az angol külpolitika módszereit, akik efféle illúziókban ringatják magukat. Mindenesetre nem árt, ha némelyek elolvassák Anglia utolsó szászestendőjének történetét. Nem egy — a Chamberlainéhez hasonló — kísérletről fognak tudomást szerezni. Igen: mert az egyébként mindig önértékes angol államférfiak, ha a birodalom érdekeiről volt szó, el tudtak menni a békés kísérletek legvégéig határáig. Az elmúlt 100 esztendő során nem akad még olyan angol államférfi — de tovább megyünk: katona sem — aki nagyhangon használt volna, mielőtt szelidebb hurok pengetésével meg nem próbálkozott. Csak ha minden békés kísérlet hiábavalónak bizonyult, nyultak az erőszakosabb eszközökhöz. De akkor aztán komolyan. A számtalan történelmi példa közül csak egyetlen egyet ragadunk ki s ez a világháborút megelőző esztendőben történt. Akkor is a végsőökig feszült a hur a világbirodalom Anglia és a világhatalomra törő fiatal német birodalom között. A tengerek feletti uralomról, gyarmatokról, nyersanyagokról s mindenek tetejébe a világi piacok uralásáról volt szó, éppen úgy mint most. Az 1870-71-es francia-német háború diadalmas befejezése után mérhetetlenül megnőtt a germán önérték. Ez a túltengő önérték egyébként is sok bajnak volt már az okozója.

4.

Az az ötmilliárd aranyfrank (200 milliórd lej), amelyet akkor a franciák hadisarc címén fizettek, nemcsak az újjászületett német birodalom hadseregének és tengerészetének hatalmas kiépítését tette lehetővé, hanem talán elsősorban a német iparra és kereskedelemre hatott serkentően. Szinte gombamódra nőttek az óriás ipartelepek. A városok valóságos rohamléptekkel növekedtek, mert a falusi lakosság tömegesen vándorolt a városokba, hogy ipari foglalkozást üzzön. Ennek a nagyranőtt iparnak és kereskedelemnek természetesen piacokra volt szüksége. De nemcsak piacokra, hanem mindenekelőtt nyersanyagokra, hogy az igényeket olcsón ki tudják elégíteni. Itt kezdődött el az angolok és németek között az ellentétek sodra. Egészen a 80-as évek végéig Nagybritánia és az új német birodalom között igen szívélyes és meleg barátság volt annál is inkább, mert hiszen a két ország uralkodó családja között rokoni kapcsolatok voltak. Viktória királynő leányát: Erzsébetet ugyanis Frigyes, a későbbi tragikus sorsú császár trónörökös vette feleségül. Ki tudja, hogy alakultak volna London és Berlin kapcsolatai, ha Frigyes három hónapos uralkodása után gyötrelmesen kinos betegségekben idő előtt meg nem hal? Utódja: II. Vilmos császár — aki tehát unokája volt Viktória angol királynőnek — már trónralépésének első pillanatától kezdve élesen szembefordult Angliával. Hiába intette mérsékleltre Bismarck, a birodalom tulajdonképpen újjásköltője: a császár nem hallgatott a szavára. Pedig Bismarck — amint előző cikkünkben már elmondottuk — mindenképpen egy angol-német-országi hármasszövetség összekovácsolásán fáradozott.

5.

II Vilmos azonban a fejébe vette, hogy megdönti Anglia világhatalmát. Ezért elsősorban nemcsak a szárazföldi hadsereg fejlesztésére helyezett nagy súlyt, de egy roppantméretű hadiflottát is akart, amelynek segítségével esetleg vitassá tehetné Albion tengeri uralmát. Ezekben az években kezdett Németország gyarmatokat is szerezni. Legelőször a Keletafrika mentén elhúzódo kis-csaj zanzibári szultánságot hódították meg. Vilmos császár azonban később egy meglehetősen súlyos taktikai hibát követett el, amennyiben Zanzibárt az Északi tengerben levő Helgoland szik-

laszigetért elcserélte az angolokkal. Bár ha jól meggondoljuk a dolgot, valószínűk látszik, hogy Anglia is elég jelen-tékenyen ráfizetett erre a csereüzletre. Bizonyos, hogy Helgoland birtokában sokkal inkább uralhatta volna az Északi tenger Németország felé eső részeit, mint anélkül. A hohenzollerni német birodalom azután gyors ütemben szerezte az újabb gyarmati területeket. A 80-as évek végén birtokba vették a jelenleg Tanganyika néven Anglia fenhatósága alá tartozó Keletafrika egy jelentékeny részét, majd Délnyugatafrikában, nem sokkal később pedig Nyugatafrika középső területein vették meg a lábukat. De jelentékeny szigetcsoportokat vettek birtokba a Csendes óceán Ausztráliához közel eső vizein is. Így rátették kezüket a Marianna, Carolina és Bismarck-szigetekre. Még később az Északkinához tartozó Csing-Taut szereztek meg. Egy szóval éppen elég és jelentékeny nyersanyaglelőhelyet birtokoltak. Csakhogy az ambícióiban és húságában túltengő II. Vilmos császárnak mindez nem volt elég. Szemet vetett Marokkóra és egyéb olyan afrikai és ázsiai területekre, amelyek részint angol, részint francia érdekszférába tartoztak.

6.

Ezekben az időkben is megmutatkozott az angol államvezetők türelmes taktikai készsége és előrelátó bölcsessége. Ujra meg újra megpróbálták jobb belátásra bírni a császárt és környezetét. Felhasználták a két dinasztia rokoni kapcsolatait is a békesség egyengetése céljából. Viktória királynő, aki késő aggróráig megőrizte szellemi frissességét, nagyon is jól ismerte nagyravágyó és hiu unokáját s nem mint Anglia királynője és India császárnője, de mint nagyanyja szólalt az unokához. A császár azonban semmitmondó fölszínes levelekben kerülte ki a nagyanyai intelmekre adandó egyenes választ. A szívos angolok azonban nem csüggedtek. A kormány legelőkelőbb tagjait küldözgették a berlini császári udvarba puhatolózni a német birodalom szándékait illetően. Gunyos, vagy rideg válaszként azonban egyebet nem kaptak. Vilmos a fejébe vette, hogy két vállra kényszeríti Angliát, mert amint mondotta: „a német birodalomnak helye van szükségére a nap alatt.” Örült tengeri versengés keletkezett. S ez bizony a bőpénzü Angliának sem igen eshetett inyére. A császári unoka odáig ment, hogy a bur háború idején (1900—1903) üdvözlő táviratot küldött Délafrikába az angolok ellen harcoló buroknak. London azonban még ennek ellenére is türelmesen próbálkozott a békés egyezés egyengetése terén. Viktória királynő utóda: VII. Edward — aki tehát nagybátyja volt II. Vilmosnak — még néhány-szor megkísérelte jobb belátásra bírni unokaöccsét. De amikor ez újra meg újra ridegen elutasította békeajánlatait — rokonság ide, rokonság oda — megkezdte az úgynevezett antant cordiale megszervezését. Sikerült Angliával egy táborba hoznia Franciaországot, Itáliát és a cári Oroszországot Németország ellen.

7.

Am mielőtt kenyértörésre került volna a sor közöttük, még egy utolsó kísérletet tettek Berlinben. Nem egész egy esztendővel a világháború kitörése előtt a német barátságáról ismert lord Haldane akkori hadügyi minisztert küldték át Németországba puhatolózni, illetve tárgyalni. Angol források szerint Haldane rendkívül kedvező ajánlatot tett a németeknek, ha beszüntetik a további tengeri fegyverkezést és nem zavarják Nagybritánia köreit. Az egykori német császár naplójából tudjuk, hogy bizony lord Haldane se járt különben az előző próbálkozóknál. Megvondégték, vadászatra is elvitték, de mikor Anglia ajánlatának érdemleges tárgyalására került volna a sor kitérő választ adtak neki... A többi már szomorú történelem. London belátta, hogy hiába való minden békés igyekezet és a dolgok kibonyolítását végérvényesen a fegyverekre kell bízni. Kétségen kívül ezekben az idők-

Kiadatási
lapunkra felvessz
Nova
könyvüzlet is. Memoranduliu 16.

Apróhirdetések
Figyelem!
Apróhirdetési árunk még rövid ideig, a hivatalos árszabás életbelépéséig a régiek. Szavanként 1 lej, kezdő és vastagbetűvel 2 lej, nagy betűvel 3 lej. Ha a cím a kiadóhivataltan van, vagy a hirdetés jelleg, úgy kezelési költség címén 5 lej fizetendő. A legkisebb hirdetés 10 lej. Apróhirdetéseket csak előzetes fizetés ellenében vesszünk fel. Jelítség levelek, vagy címek után a hirdetés számára való hivatkozással a kiadóhivataltunkban lehet érdeklődni délelőtti 8-tól este 7-ig. Csak portó-zott jelítség leveleket továbbítunk.

LEVELEZÉS
ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Regele Ferdinand 114. (V T 1264)

LEGOLCSÓBB Grünfeld szőrmeszalón, Cal. Reg. Ferdinand 13., udvarban. (9148)

Villanyondolálás bécsi mintára, bécsi szerekkel, biztos siker. 14 perc alatt hullámos haját nyelünk, 8 havi garancia mellett.

MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

NIZZA Hajfestés választékos színekben, viz-, vasondolálás, női hajvágás és manikűr. Olajpakolás gőzpárolásokkal, kopaszodás, hajhullás ellen. (9414)

28 éves házias keresztény leány ezúton keresi komoly iparosférfi ismeretséget házasság céljából, ki nyugodt, boldog családi otthonra vágyik. Van egy kis készpénz is. Leveleket „Fehér őszirózsa” jelígre a kiadóba kérek. (9414)

30 éves fiatalember kevés ingatlannal keresi egy jólelkű nő ismeretséget házasság céljából, akinek kevés pénze van. Kalandorok kíméljenek. Teljes címmel ellátott levelek „Iparos” jelígre kérek. (9906)

JEGYEZZÜK a címet. Függönynek, ágyszerítőknek, asztalterítőknek legújabb a törvényesen védett vert csipkeszövet. Kívánt méretben DER-BESC függönykellékszaktüzletben, Gólya-áruház feletti emeleten. (9116)

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és brilliáns tárgyakat (akár tört állapotban) állandóan vesszünk Casa Oroleger, Erna Weisz, Cluj, P. M. Viteazul 11. (T 1269)

EGY új téglaház bankteher miatt sürgősen eladó. Cím a kiadóban. (8969)

Maradékot str. Măloasă 19. alatt vásárolhat legolcsóbban, kabát, ruha, kosztüm szövetek, diffinek, pizsama, flanel, damasztok, vásznak félárban, Sámuelnél. (9764)

PERZSASZONYTEGEK, képek, képkeretek művészi kivitelben legolcsóbban, részletfizetésre is beszerezhetők: „Unicum”. Telefon 2965. Cal. Marechal Foch 5-a. (T 1266)

TOPOLYAHÁLÓ, mindenféle butorok olcsón eladók. Cal. Decebal 3. Vessék használt butort. (6481)

KERESEK szódavizgyártó gépet megvételre és üvegeket is azonnalra. Kiss Stefan, Hida, jud. Cluj. (V 9566)

ELADÓ villahelyek Str. Mărzescuban, csa torna és vízzel ellátva, 18 havi részletfizetésre. Érdeklődni: Str. Amos Fráncu 9. (9574)

VILLANEgyedben ház hely 48.000 lejért részletre is eladó. Str. Amos Fráncu 9. szám. (9575)

ELADÓ Str. Andrei Muresanban villa hely 80.000 lejtől. Str. Anderi Muresan 98. (9576)

Családi ház eladó az Iris-telegen, részletfizetésre is. Érdeklődni: Str. Cogălniceanu 3., portar. (9382)

SZIVATTYUKUTAK, (beverőkutak) üzembehelyezve, gyári áron részletfizetésre is Cluj, Str. Negru Voda 1. (T 1263)

ÜSSZKOMFORTOS kertes családi ház eladó. Str. Iuliu Cezar 14. (T 1233)

ELADÓK: konyhaberendezés, férfi és női télikabátok. Értekezni 3-5, Str. Moldovan 4. Grigorescu végén. (9725)

ELADÓ vidéken. jótorgalmu központ száloda, vendéglő, kávéház, 14 vendégszoba, havi forgalom 100.000 lej olcsó bérlet. Cimeket „Rendkívül előnyös” jelígre a kiadóba kérek. (VT1304)

ELADÓK: nagy ebédőszekrény, ágyak, asztal 6 székekkel, kelim abrosz, facsillár. Str. A. Muresan 43. 2-4 között. (P651)

EBÉDLŐ és egy nagy aranyrámas tükör eladó. Cal. Moșilor 7. (P 580)

TÖBB LAKÁSOS kisebb házat keresek megvételre. „Jövedelmező II.” jelígre a kiadóba. (9039)

HÁZHELYEK 130 LEIÉRT

négyszétmétert kaphatja a Schultz virágkerteszet és Lukács Villa, valamint

Stan vasuti director szomszédságában

lévő dr. Ligethy-féle parcellákat. Vizvezeték, villany és egyéb közművekkel felszerelve a parcellák. Fizetési feltételek. Értekezhetni a helyszínen és dr. Ligethy iroda, Cal. Reg. Ferdinand 40. (9039)

ÓCSKA ruhákat vessék és eladók. Grünfeld, Str. Memoranduliu 6. Hívásra házhoz is megyek. (9625)

ELADÓ 2 hegedű egy Meister Violin és egy Stradivarius. Steiner. Értekezni: Cal. Regele Ferdinand 89., ajtó 8. (9816)

JÓKARBAN levő karikahajós gép eladó. Str. Kermus 6. (9858)

HASZNÁLT hálóbutor olcsón eladó. Prof. A. Bogdan 5. (Pillangó-telep) alatt. Délután 3 órától. (9862)

Gyermekkosci leszállított gyári árba ja vitőintézet gyárliterakában kaphat. C. Reg. Ferdinand 19., udvarban. (9890)

MODERN gyermekkosci eladó Str. Noua 34. szám. (9871)

KERESEK sürgősen birtokot Clujtől 12 kilométer távolságig, lehet folyóvíz közvetlen közelében 1-12 holdig. Értekezni: Sillo, Str. Baba Novac 2. (9857)

30 Dadantblat rendszerű méhcsalád da rabonkét is eladó. Értekezni: P. Carolina 3., Ullmannék, Telefon: 33-56. (9889)

Eladó parcellák

szép fekvésű, lapályos helyen a Sfântul Gheorghe és Tache Ionescu ucca negyedben. Viz, villany, járdák. Előnyös fizetési feltételek. Ügyvédi iroda. Cal. Victoriei 45. (9906)

ALIG használt komplett ebédő eladó. Érdeklődni: Cal. Traian 21. (9900)

GYERMEKKOSCI, egészen új, áramvonalas „Fehér” eladó. Kiss, Str. Moldovei 6. (9894)

ÓCSKA ruhákért legtöbbet fizetek, olcsón eladók. Tegyen egy próbát. Str. Memoranduliu 4. (P668)

NŐI kabát olcsón eladó. P. Unirii 11. II. (P669)

ELADÓ egy kandelabó kályha. Megtekint hető Str. Reg. Carol II. 40 alatt. (9846)

ELADÓ Elővölgyben 30, a Tekintőn 21 hold szénafű. Ciuca, Cal. Reg. Carol II. 47. szám. (9660)

KLUBGARNITURA bőrből eladó. Cím a kiadóban. (9912)

EGY jókárban levő mély gyermekkosci eladó. Str. Griviței 7. (9855)

SÜTETKEK női trencskő eladó. Str. Bis. Ort. 1. I. em. Megtekinthető 3-4. (9887)

ELADÓ fürdőkád, mosóteknő, targonca, zsiros bádógok, káposztáshordó. Str. Trencătoare 7-a. (9885)

KOVÁCSFUVO és furógép eladó. Str. Bis. Ortodoxă 13. (P667)

ELADÓK butorok, ágyneműk és könyvek, P. Carolina 4. (P672)

ELADÓ 1000 négyszétméter területű ház hely a Str. Dunărei részbe, 40.000 lej árban. Értekezni: Str. Gen. Poetas 2., jobb 3. ajtó, este 6-7 óra között. Ugyanott használt téglá eladó. (9903)

ELADÓ valódi új majolika szobakályha, ugyanott brokátselyem, szalongarnitúra, konzultükör, valódi aranylemez-zel bevonnva és francia aranyérmét nyert pianó és rádió. Érdeklődni: 4-5 között P. Cuza Vodă 6., földszint, ajtó 3. (9909)

TELEK családi okok miatt sürgősen eladó. Str. Aurel Isaac 20., Str. Pata végén. (9904)

GEPHIMZEST vállalkoz és tanítok. Házhoz is megyek. Cím a kiadóban. (9452)

AELTERES Deutsches Fraulein mit Praxis sucht stelle zu kleinen Kinder hilft auch im Hauslichen adresse Str. Kap. Ignate 36. (9865)

A DUMBRAVENI „Concordia” fogyasztási szövetkezet üzletvezetőt keres 10 000 lej készpénz és 20.000 lej előhelyeni bekebelezési óvadékkal. Javadmalmazás 500 lej fix és az összforgalomból 2 és fél százalék és amennyiben az üzlet forgalma nem éri el a 100 000 lejt, úgy az igazgatóság a fizetést havi 3000 lejre kiegészíti. Ajánlatok Bagi László Dumbraveni címre intézendők. (V T 1310)

BEJÁRÓ takarítónőt keresek hetenként három napra. Str. Calvin 1-b. (9761)

VASÚTÓKÉRT (connerthez) felvesszünk Uzinele de Fier S. A. Cluj. (T1289)

SZEMFELSZEDÉSBEN és javításban gyakorlott munkásokat felvesszünk. Kiadunk javító munkákat. Sport kötöttáru-gyár, Str. Closca 8. (T1306)

SUCHE intelligens deutsches Fraulein mit rumänische Sprachkenntnis als Eigeherin zu 2 Kinder. Adresse: Stössel Ludovic, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 21. (T1312)

ÜGYES kifizetőt azonnal felvesszünk. Corvinus géposztály, Cal. Reg. Ferdinand 62. szám. (9872)

Az utlevél és vizumrendszer lejárt!

Ezután mindenki vehet heti 50 lej részletfizetésre 1-a, kézzel készített női és férfi cipőket, szandálokat és női fehér cipőket leszállított olcsó árakon.

„ARCO” cipőkereskedelmi vállalat, Str. Memoranduliu 25. Telefon: 18-25. (9872)

KOVÁCSSEGET keresek. Jelentkezni: Str. Fabrica de zahăr 47., igazgatónál. (9891)

FŐZNI tudó mindenest felvétetik vidékre. Érdeklődni: Str. Toma Ionescu 6. (P665)

FÉRFI fehérnemű varróleányt, csakis elsőrendűt azonnal felvesszek. „Albiter” fehérnemű szalon, Cal. Reg. Ferdinand 5., em., Szabó Jenő felett. (9901)

ÜGYES fiatal fűszeresegéd okt. 1-re felvétetik. Cím a kiadóban. (9899)

ÜGYES kifizetőleányt keres Bonboneria Figaro, Str. Memoranduliu 6. (P670)

INGYEN lakás ellenében kertőző keresetük. Cal. Reg. Carol II. 47. (9661)

KERESEK egy olyan árvaléányt, vagy jobb iparosleányt, esetleg egy magányos iparosnőt, aki mint családtag egy kisház tartás vezetésében segédkezne, vagy azt esetleg önállóan is vezethetné. Cím a kiadóban. (VT1311)

HÁZMESTERT azonnalra keresek. Viz villanyhoz értő előnyben. Str. Băii 6., ajtó 9. (9905)

ÜGYES fiu kifizetőn felvétetik. Stander, Cal. Reg. Ferdinand 16. (9907)

14 hónapos gyermek mellé gyakorlott komoly gyermekgondozónő felvétetik. Str. I. Maniu 2., II. 4. (9910)

KÜLÖNFÉLEK

EZÜSTMŰVES műhelyemben disztárgyakat, gyertyatartót, cigarettatárgyat, puderdobozt, tálcákat készítek jutányosan. Javításokat olcsón vállalkoz. Fazekas ezüstműves mester, Str. Gh. Barițiu 8. (9320)

AUTORIZÁLT tanítónő zongora, Accordeon, énekórát ad legmodernebb módszer szerint. Cal. Victoriei 23. I. Nussy Hajdu. (9434)

KERESKEDŐK, vállalkozók szakszerű könyvvezetést az új pénzügyi rendelkezések alapján, méltányos árban vállalja nyugdíjazás alatt levő pénzügyi tisztviselő. „Expert contabil” jelígre a kiadóba. (9843)

HA nem fél az igazságtól, keressen fel, megmondok Önnek mindent. Myriam, miniszterileg engedélyezett grafológusnő. Str. Barițiu 28-b. (8375)

KERESÉST cikket gyártó jól jövedelmező vállalatához közreműködő társat, 200.000 lejjel keresek. Jelíge: „Biztos jövedelem.” (T 1309)

VEGH KATÓ tornaiskoláját Cal. Reg. Ferdinand 14 alatt megnyitotta. (9902)

TEPLOMI ülések a „Chasom Szofer” Jasiában Str. Gen. Poetas 28-a vasárnap d. e. 6-9, d. u. 2-7 között lesznek beadva. (9913)

KIRÁNDULÓK figyelmébe. 10 darab 11 nom, friss sütemény kivételre csak 15 lej. Cal. Reg. Ferdinand 3. Udvari cukrászda. (T1268)

AUTÓVEZETŐ tulajdonos urak figyelmébe. kisebb motorjavításokat, a gép karbantartását, nagyon minimális ártért vállalom. Naponta d. u. 2 órától, valamint ünnepnapokon utra is megyek. Értekezni Primaria 8. számú szoba. (9908)

KIADÓ LAKÁS
KERTES villában kiadó 2 szoba, konyha Str. Pompei Micsa 4. (P 529)

HÁROM szoba, konyha, fürdőszobás modern lakás kiadó. Str. Cosbuc 3. (P 552)

CAL. Traian 26. szám alatt 37 négyzetméter földszinti helyiség irodahelyiséggel együtt kiadó. Értekezni: 23-01 telefonon, vagy Str. Chintăului 25 alatt. (T1295)

GARZONLAKÁS, 1 szoba, előszoba, fürdővel kiadó. Kolar, Str. Budai Deleanu 2-b. 1-2 között. (9614)

BUTOROZOTT szoba, terasszal kiadó. Str. Rosetti 10. (9851)

KIADÓ egy szoba, konyha, speisz. Str. V. Babes 11. (9881)

BUTOROZOTT szoba uccal, különbejáratu, fürdőszoba használattal kiadó. Str. F. David 18., II. 2. (9883)

KÉT szerényigényű iskolás fiu, vagy leány teljes ellátást kaphat. Str. Neagra 7. szám. (9896)

KIADÓ szoba, előszoba, konyha, speisz, összes mellékhelyiségekkel. Str. Pop Julian 4., Grigorescu 53. mellett. (9897)

KIADÓ uccal, különbejáratu üres szoba. Kissné, Str. Wilson 1. (P666)

ELEGÁNSAN butorozott szoba teljes ellátással 2 személynek kiadó. Ugyanott elsőrendű koszt kihordásra is kapható Grigorescu negyed Str. Bravilor 6. (9869)

KIADÓ P. M. Viteazul 30. üzlethelyiség November 1-re. Értekezni: Cal. Traian 11 háztulajdonosnál. (9867)

SZOBA, fürdőszoba használattal üresen kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 70. Fűszer üzlet. (9878)

BUTOROZOTT szoba olcsón kiadó. C. Reg. Ferdinand 19., ajtó 4. (9884)

KIADÓ egyszoba, konyha, speisz és egy szoba butorral, vagy butor nélkül. Str. Virgil Onițiu 5., Str. Grigorescu felé. (9888)

KIADÓ legszebb villanegyedben 3 szoba, konyha, komfortos lakás. Ugyanitt 1 szoba, konyha. Megtekinthető: Str. Rosetti 1. 10-16-ig. (9911)

LAKÁST KERES

KÉTSZOBÁS teljes komfortos lakás kerestetik október vagy november 1-ére. Érdeklődni a Transylvania Banknál. (9503)

KERESEK 3 szoba, konyha, fürdőszobás lakást belvárosban. Ajánlatot: „B. P.” jelígre a kiadóba. (9868)

Sorsolás az amerikai templomokban. Az American Institute of Public Opinion próbaszavazást rendezett arról, helyes-e hogy a templomok sorsolásokat tartanak, hogy nehéz helyzetűkön javítsanak Hétszáz ezer ember szavazott. A szavazás eredménye szerint a szavazók 58 százalékának nem volt kifogása a sorsolás ellen, 42 százaléka pedig nem tartja helyesnek és megengedhetőnek. Ezek a katolikus szavazók. A protestánsok közül 21 százalék mellett, 79 ellene szavazott, a többi felekezet tagjai közül 23 százalék a sorsolás mellett, 77 százalék ellene foglalt állást. A hitközségekhez nem tartozók közül 35 százalék a sorsolások mellett, 65 ellene szavazott. Az ország közvéleménye, úgy látszik, 31 százalékban helyesli 69 százalékban elítéli, hogy egyházi célokra szerencsejátékokkal szerezzék pénzt.

Hiányzik a Szabadságszobor koronája. Elis Islandból jelentik: Különös balesetet szenvedett a napokban a világ legmagasabb szobra és a kivándorlók első látnivalója: a newyorki szabadságszobor. A szobor külsejét gondozó magántársaság kénytelen volt levenni a szobor alakjának ismert diadémját, ami sugaras koronát ábrázol. A hatvan kiló súlyú diadém tartópántjai ugyanis annyira átrozsdásodtak, hogy félni kellett a súlyos holmi lezuhanásától. Egész Manhattan ott tanyázik az ékét vesztett szobor tövében és nézi, lesi, mikor kapja vissza a koronát, amely annyira hiányzik a feje körül. Érdekes, hogy a korona hiányát két napig senki sem vette észre.

A társadalmi gondoskodás jegyében

Társadalmi gondoskodás. Az új idők új vívmánya ez. Alapjában véve csak két szó, de mögöttük mélyreható tartalom rejtőzködik. Nemzetek és népek testi és szellemi gondozása. Előképzés a jövőre, törődés a kíváncsakkal és segítés mindazokon a bajokon, amelyek égető megoldásra várnak itt és ott. A társadalomvédelem, a nagy egészségvédő mozgalmak, a munkaidő szabályozások, bölcs és okos adótörvények, helyes kereskedelmi és iparpolitika, az egészséges vámrendszer és így tovább, mind-mind ennek a nagy társadalomgondozási gondolatnak szolgálói és elősegítői. Ez az igazán egészséges és rendes fejlődésű állam, ahol a hatóságok és a társadalom gondoskodó védelme minden rétegre kiterjed, elsősorban pedig a legszegényebb foglalkozási ágak képviselőire, hogy ne érezzék féltelme és elszomorító elhagyatottságukat. De az új idők új követelménye is a társadalomgondozás, amelynek az ételtől a haláláig a születéstől az elmulásig kell kiterjednie. Legább is ennek így kell lennie.

Nem mondjuk mert nem mondhatjuk, hogy Európában, amely társadalmi vonalvezetésben kétségtelenül a többi világörselek előtt jár, a társadalomgondozás nagy kérdései minden tekintetben olyan rendezési fokon állanak, amelyen a mai idők szelleme megköveteli. A törke és földirtok-politika Európában még általában nagyon sok szabályozatlanságot mutat, hibás és beteg a helyzet kialakulása a nagy és kis törke, a nagy, közép és kisbirtok tekintetében és sokfelé mutat olyan egészséges telen tagozódást, amely mellett hatalmas tömegek vannak még mindig kirekesztve a megélhetés igazán boldogító kereteiből. Pedig az élet fejlődési irama is azt követeli, hogy a nagy társadalmi egyenlenségek a lehetőségig kiegyenlítődjenek. Dőljenek le az ijesztő és gyűlölködéseket kiváltó nagy elválasztó falak, amelyek ember és ember, lélek és lélek közé torzást emelnek.

És azért kell örömmel köszönteni minden olyan bárhol történő okos kormányintézkedést, amely egyesek és kiválasztottak érdekei helyett óriási számú tömegek lelki és testi megsegítésére, gondozására és talpraállítására irányulnak. Ilyen vonatkozásban kell megelégedéssel fogadni a hírt is, hogy Magyarországon a kormányzat széleskörű társadalmi és állami gondoskodó politikai rendszert teremt meg elsősorban is egy olyan földreform-politika megindításával, amely sok-sok kisembert juttathat megfélemlítéshez és családi boldoguláshoz. Kétség nem fér hozzá, hogy a nagybirtokok dédelgetése és előjogokban agyonvédtetésében való részesítése Magyarországon nem volt egészséges jelenség. Tulságosan elaprózódnia sem teljesen helyes a földbirtoknak, de felhalmozódnia még sokkal inkább helytelen. Földkiszájtásra tehát ott nagyon is szükség volt. Természetes, hogy a földkiszájtási rendszernek a magántulajdon szentségére való tekintettel nem lehet ellenérték nélkül megtörténnie, hanem megfelelő kártalanítási alakban. De céltudatosan keresztyülvi parcellázás és földosztás erre anyagi lehetőséget is nyújt. Imrédy magyar miniszterelnök kezdeményezése ugyan még nem oldja meg mind azokat a súlyos problémákat, amelyek ezen a téren Magyarországon elintézésre várnak, de mindenestre bátor és határozott ez a lépés, előretörés az a vonalon, amelyen tovább kell haladni. Súlyos társadalmi ellentéteknek lehet ilyen és ehhez hasonló intézkedésekkel elejét venni és lefektetni alapjait Magyarországon is egy olyan birtokpolitikai rendszernek, amely sokkal közelebb áll a valószerűséghez, az okossághoz és az igazsághoz, mint a mai.

El kell ismerni, hogy a romániai földbirtokreform, ha nem is volt mindenben a kívánalmaknak megfelelő, de a maga társadalmi és általánosító elkötelezéssel határozottan példamutató és értékes volt. És ugyanennek kell tör-

Incze Andor:

Ha majd elfogy a szén, a petróleum...

Egész művelődésünk jövője, a béke jövője szorosan összefügg a Föld természetes energiakészletének problémájával. Ennek felhasználása tudvalevőleg csak a gőzgép föltalálása, tehát a XIX. század eleje óta történik. Egészen a legutóbbi időkig korlátlanul meríthettünk az energia készletekből, eljött az ideje azonban, hogy számot vessünk a jövő lehetőségeivel, eljött a sötét jóslatok ideje...

A Föld energiaforrásai

Jelenleg a Föld mechanikai energiaforrásai százalékban így oszlanak meg: kőszén 77 százalék, faszén 2 százalék, vízierő 5 százalék, petróleum 16 százalék, Jelentőségük országoként változik. Így a skandináv államokban csak a vízierő jöhet számításba, Csehszlovákia iparához szükséges elektromos energiájának 99 százalékát szénkészleteiből meríti (ezért ragaszkodik a németlakta, de szengazdag területekhez), Argentína fő energiaforrása a petróleum és a földgáz. A nemzetközi energetikai kongresszus statisztikája szerint a világ kőszénkészlete körülbelül 14.351 milliárd tonnára tehető, ebből eddig fel van tárva összesen 622 milliárd, ebből egyedül Európában 548 milliárd tonna és pedig Belgiumban 11, Csehszlovákiában 6,4, Németországban 71, Lengyelországban 14, Angliában 129, Oroszországban 296 milliárd tonna.

Háttérbe szorult a kőszén

A kőszéntermelés menetét számokban a következő táblázat mutatja (milliárd tonnában kifejezve):

Év	1800	1875	1900	1906	1913
	10	280	770	792	1216

Ezerkilencszázharmincötben a termelésnek 1 milliárd 111 millió tonna, tehát az 1913-iki termelés 91,3 százaléka. Még állapítható a termelés csökkenése, nem a kőszénretek kiapadása, hanem részint a lefolyt gazdasági válság, főleg pedig a petróleum és a víz nyújtotta energia előtérbe jutása miatt. Nem valószínű, hogy a kőszénretek néhány évmilliárd leforgása előtt kiapadjanak.

A petróleum sötét jövője

Ami a petróleumot illeti, kilátásaink sokkal szomorubbak: talán már csak néhány évtized választ el attól az időtől, mikor a természetes petróleumforrásaink teljesen kimerülnek. A fogyasztás ugyanis rohamosan növekszik, ezzel szemben tény a telepek gyors kimerülése, különösen ott, ahol a petróleum szőkőforrások alakjában jön felszínre. Ezek gyakran néhány hét alatt kiapadnak. A

bajon a petróleumtársaságok úgy igyekeznek segíteni, hogy folyton új mezőket tárnak fel. Hanem ez a módszer sem folytatható a végtelenségig, mert a föltárások mindig a felülethez közeli rétegeket veszik igénybe. A helyzettel tökéletesen tisztában voltak az 1936-iki washingtoni Energia-kongresszuson, amelyen kimondták a folyékony tüzelőanyagoknak a hajózásra, automobilizmusra és aviatikára, valamint vegyiparra való korlátozását. Megjegyzendő, a mesterségesen előállított, ugynevezett szintetikus petróleum sokkal drágább, mint a természetes gyártása csak háboru esetén, vagy pedig ott fizetődik ki, ahol gazdasági önállóságra törekszik.

Egy kihasználatlan bőséges energiaforrás

Végül, ami a vízierő-készletet illeti, még hozzávetőleges adatokra sem támaszkodhatunk, mivel alkalmazása igen csekély. A Franciaországban található vízierő például 9 millió kilowattnyi energiát képvisel, de ennek csak körülbelül egyötöde használatba kerül.

Nyilvánvaló tehát a jelenleg értékesített energiaforrások többé-kevésbé gyorsított kimerülése. Kihasználása sokat segíthet a bajon. A vízierő által előállított elektromos energia nemcsak közvetlenül értékesíthető, hanem segítségével olyan anyagokat is állíthatunk elő, melyek a fogyasztóknak energiát pótlására szolgálhatnak. Például egy olcsó műszakból acetilént lehet gyártani, ebből és vízből nyert hidrogénből pedig szintetikus petróleumot.

Győződjön meg,

hogy új bundákban, gallérozásban és átalakításban még mindig

BIXENSPANNER

szőrmeszalonja

vezet. Calea Regele Ferdinand 3., udvarban.

Tervek a jövőre nézve

Ezenkívül egész sora az energia forrásoknak áll az emberiség rendelkezésére, melyeknek gazdasági kihasználása mindeztideig technikai akadályokba ütközött. Itt van például a szél ereje, már a középkor óta igyekeznek értékesíteni szélmalomok útján, természetesen sokkal komolyabb formában lehetne felhasználni, az árapály jelensége is rengeteg energiát rejt magában, értékesíthető persze egyelőre ábránd. Ismeretes G. Claude ötlete, aki egy egyenlítővidéki óceánok felületi és mélységi vízének

óriási hőmérsékleti különbségeiben rejlő energiát akarja értékesíteni, ami, ha egyelőre lehetetlen is, a jövőre nézve ropant lehetőségeket fog megnyitni. Mások a hullámok erejére hívták fel a figyelmet. A trópusi sivatagi vidékek homokja nappal 80 fokra melegszik fel, éjjel pedig 5-6 fokra hűl le ez az óriási, huszonnégy óra leforgása alatt végbe menő hőmérséklet ingadozás szintén nagymennyiségű energiát jelent.

Minden energia főforrása a Nap

Általában összes energiakészletünk főforrása, még pedig a Nap sugárzó energiát vezethető vissza, egyedül az árapály energiája tulajdonítható a Holdnak. A Nap az igazi „primum movens”, a nagyobb mozgató erő, minden fizikai jelenség oka, neki tulajdonítható a tengervizek párolgása, a felhőképződés, szél, szárazföldi és vízi egyenlőtlen felmelegedése, tengeráramlatok, csapadék stb. A napsugarak behatására történik az úgynevezett növény asszimiláció: a növényzöld a levegő széndioxidját a fény hatása alatt felbontva, az elköltöztetett szén és vízzel szénhidráttá egyesíti és a növény szöveteiben elraktározza. A Föld őskorában az óriási kiterjedésű és sűrűségű erdőségek rengeteg napenergiát halmoztak fel, ezek ma mint szénretek az emberiség számára mérhetetlen fontosságú energiaforrást jelentenek.

Rádióaktivitás...

1896-ban megtörtént a rádióaktivitás felfedezése, ami teljesen új, addig nem is sejtett távlatokat nyújt az energia e kérdésében. Olyan anyag birtokába jutottunk, mely állandó energiaforrás s az energiát belső átalakulásokból meríti. Egy gramm rádium óránként körülbelül 140 kalóriát bocsát ki. A rádiumkiszugárzás az atomok „szétrobbanásának” eredménye. Egy év alatt azonban 2,500 atomból csak egy tűnik el ilyen módon.

Egyetlen gramm rádium teljes átalakulása körülbelül 3.400 milliárd kalória kisugárzást eredményez, azaz körülbelül 3.950 kilowattóra energiát. Az így keletkező energiaforrás azonban csak igen csekély hányada a világon létező tényleges energia készleteknek. Következett a különböző energiaforrások (mechanikai, elektromos, hő, vegyi stb. energia) egyenértékűségének elve a XIX. században, azután magának az energiának az anyaggal való egyenértékűségének elve (Einstein), majd pedig tudjuk, hogy az anyag nem egyéb, mint helyzeti energia és hogy az anyagnak energiával való átalakulása a fény sebességének négyzetével egyenlő állandó arányban történik. Eszerint egy gram anyag 25 millió kilowattórának vagy 21.500 milliárd kalóriának felel meg. Remélhető-e, hogy a Földön lelhető mérhetetlen mennyiségű energia-készleteket fölhasználhatjuk az iparban? A nehézség abban áll, hogy jelenlegi eszközeinkkel egyáltalán nem vagyunk képesek a fentebb átalakulásokat előidézni, vagy siettetni, a rádióaktív átalakulásoknál sem vehető észre semmi külső befolyás. Viszont 1934-ben a Joliot-Curie házaspárnak sikerült mesterséges rádióaktivitást előállítani.

Új távlatok, reménységek

Mégis, az atomok mesterséges átalakítása egyáltalán nem álmokké s a jövőben a technika számára talán az egyetlen energiaforrást fogja jelenteni, mikor majd nem kell attól félni, hogy a jelenleg kész, rendelkezésünkre álló energia készleteink kifognak. Talán el fog következni a népek közötti békekor, amikor minden versengés és surlódás megszűnik, nem fog vér folyni a köszénért, petróleumért... Amikor majd minden állam a maga területén, a tudomány eszközeivel tetszés szerinti energiamennyiséget fog tudni előállítani...

Az elegáns férfiak szabója

Gál Vételkötelezettség nélkül tekintse meg Strada 9. Maniu 4. alatti legmodernebb szövetraktárat

ténnie, mint helyesebb és helyesebb megnyilvánulási alakban végig egész Európán és a földkerekségen, mert a földdel, a birtokkal oda lehet kötni a lelkeket a természethez, az otthon mély séges szeretetéhez és a boldog családi fészkek féktelen sorozatát lehet megteremteni ezen a földtekén. Nem tudjuk eléggé hangsúlyozni, hogy milyen nagy jelentősége van mindennemű társadalmi gondoskodásnak, bármely államban is történik az, mint ahogy csak nagy örömmel kell feljegyezni a hangsúlyozottan aláhúzni a fontosságát országunkban annak a nagy egészségvédelmi mozgalomnak, amelyek mélyretekintő és céltudatos kezdeményezője dr. Marinescu népjóléti miniszter volt.

Amikor a feszültségek fergetege tartja izgalomban világszerte a lelkeket, amikor riasztó hírek kelnek szárrya itt, meg ott, amikor sokszor úgy éri az ember, hogy mindenütt meg-meg inog a talaj a lába alatt, akkor kell leginkább jönnie a belföldi és külföldi kormányzatok és társadalmak nagy, egészséges és tisztaszándékú gondoskodásának, amely otthoni hajlékot, egészséget, nyu-

galmat, a hivatáshoz való ragaszkodás tudatát, a szeretet melegítő érzésének örömeit adja a csüggedőknek és a robotban elfáradtaknak. Legyen bárki és éljen bárhol, határokon innen vagy azon túl, az a politikus, államférfi, vagy a közélet bármilyen munkaterületi vezetője, aki az emberekkel azt érezteti, hogy nem elhagyottak és nemcsak közterhek nyomasztó elviselésére kijelölt rideg adóalanyok, hanem értékelt, becsült államalkotó elemek akiket a bajoktól, betegségektől, szenvedésektől óvni kell és segíteni, azoknak tisztelet és becsülés jár. Tisztelet és becsülés és mi lennének a legboldogabbak, ha ebből a tiszteletből, elismerésből és megbecsülésből bent az országban a Marinescunak és Calinescunak, tul a határon az Imrédyeknek, Blumoknak, Daladiereknek és másoknak minél többet és minél többször kellene babérkoszorút kötni, mert az egyetemes emberi társadalom egészségesebbé válásáért munkálkodnak és mert az emberben az emberihet erő titik, a sokszor kigunyolt és lenézett emberihet.

A VÉGZETES JÁTSZMA

Írta: P. THOMAS

(8.)

Hé, asszony! hát ehhez mit szólna? Bent is termelt a szobácskában. Beleszagolt az ott talált üvegesébe, aztán a heverőre pillantott, végigsimogatta a párnákat.

Megmernék esküdni rá mormolta, hogy öt perccel ezelőtt itt még feküdt valaki! Szinte érezni a test meleget.

A rendőrvégzéshez fordult: Simcoch, mi van ebben a barna üvegben?

Az megszagolta és megízlelte: — Ópiumos altató. — Na, szépen vagyunk! — zsörtölődött a felügyelő. — Amíg mi odakint piszmogtunk, addig itt bent furcsa dolgok történhettek. Lehet, hogy a tettest szalasztottuk el!

Gondterhelten fordult a fotográfushoz:

— Öreg fiu, még ott kint a képkereken látható lenyomatokat és ezeket kapd le amiket itt az üvegen látsz, aztán mehetünk.

A rácsos ablakra pillantott. — A maga urnője úgy látszik félt valakitől!

— Én nem vettem észre rajta! — hangzott a felelet.

— Hát ez a rács mire való?

— Ez sem volt azelőtt... két héttel ezelőtt szereltette fel az urnő.

lönben egy hónapban egyszer, ha beszéltem vele; még ha itt volt is bezárkózott.

A fotográfus már lerögzítette a kéreten talált ujjnyomokat és megismételte a felvételt. Aztán kijelentette:

— Kiskutya legyenek, ha ez az ujjnyom nem azonos azzal, amit az autó sárhányóján találtunk!

Crosby felül is megsejmelte

— En már az előbb gyanítottam.

Hát uraim — fordult a verandán lázasan zibongó riporterhad felé, — a helyzet az eddigiek szerint az, hogy a gyilkosságot minden bizonnyal ez az állítólagos soffőr követte el, aki a képet is ide hozta. Ez leste meg a ház mellett az autót, eléje toppant, mikor az autó leállt, félkezével az egyik sárhányóra támaszkodott és ismétlőpisztolyával összelődözte szegény Mary Pott-ot. Azután elvette az ékszerait és odébb állt. Ujjlenyomata és lábnyoma a hatóság birtokában van.

— És ki az a nő lábnyom az autó előtt? — kérdezte egy kíváncsi riporter.

A felügyelő bosszusan vakargatta a fejébubját de nem válaszolt.

— Hol van a kitűnő Ted? — kérdezte felelet helyett.

— Ugy eltűntek egy félórja, mint a kámfor, Armstronggal együtt. Bizonyára megint „magánymozást” folytatnak.

— Kíváncsi vagyok, mire mennek...

— mosolygott csak úgy befelé Crosby.

— Mikor lesz a halottszemle?

— Délután négykor. A vizsgálóbizottság előtt.

A riporterhad elszéledt. Crosby pedig, mint akinek gondolatmenetében igen nagy hiányosságok tátonganak, még egyszer végigjárt az egész bungalow-ot, még a fürdőszobát is végigkutatva. Talált is egy csuromvizet fürdőköpenyt és egy kis női papucsot, amelynek sarkára homok tapadt. Megcsóválta a fejét. Aztán kiment a festményhez és ismét hosszas tanulmányozta.

VI. FEJEZET.

A halottszemle.

Ott volt mindenki aki csak számított Hollywoodban. A Metro Pictures és a konkurrens filmgyárak vezetői; a sztárok és a kedvencek mindkét nemből, akiket szinte hivatalból rendelték ide ki, mert ingyen reklámot jelentett számukra ez a szereplés. Sarah Bon, fekete komplében jelent meg, a gyász jeléül, de ez az öltözék is szemérmetlenebbül hatott rajta, mintha semmiféle ruhát nem viselt volna.

(Folytatása következik.)

Mátrai Béla vasárnapi riportja:

Morfium...

— Komoly probléma kezd lenni nálunk is morfinizmus — mondja dr. Keusch Mihály ideggyógyász. — Megrázó adatok a mérgeg rabjairól, akik sokszor vad szenvedélyükben társaságban, asztal alatt adják be önmaguknak az injekciót.

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A rendelő világos ajtaja kivágódik és belép rajta egy nő.

— A doktor ur itthon van?

— Igen!

— Van benn valaki nála?

— Van.

Leül az asztal mellé és gyorsan lapozgatni kezd a folyóiratokban. Fakó arcú, kiugró arccsontok, kopott kabát, nyakán fehérlik a puder, lábameztelen és kivágott cipő van rajta. Arca valamikor szép lehetett. Gyorsan lapozgat. Ideges. Az ajtó nyílik. A bentlevő kijön, a nő felugrik az orvos meglátja, ránéz, visszaül.

— Uram kicsoda ez a nő?

Szomszédom jeletősen rámnéz aztán így válaszol:

— Morfinista. Könyörögni jött egy injekcióért. De nem fog kapni...

Mit mond az ideggyógyász?

Szeliden bűg a lift, kinyílik egy másik rendelő-ajtó, puha szőnyegeken lépnek és máris dr. Keusch Mihály ideggyógyász, klinikai asszisztens előtt állnak.

Főorvos ur, probléma-e nálunk a morfinizmus?

Hellyel kínál meg, leülünk.

Igen Ugy, mint az egész világon, úgy nálunk is kérdés kezd lenni a morfinizmus. Hiszen ma az egész küzdelem, harcol mindenki minden mindenki ellen és ebben az idegőrlő viaskodásban vannak olyanok, akik kissé erényedtebbek, kisebb az ellenállóképességük, nem tudnak lépést tartani az erősebbekkel és összeroppannak. Az össze-roppanást sok esetben követi a morfium, amely egyébként hű kísérője a sebészet terjedésének és ma már maga a Népszövetség veszi fel ellene a harcot.

Első boldog percek a kórházi ágyon

A morfinisták legnagyobb része súlyosabb operáció után, amikor fájdalomcsillapító szereket használnak, ismerkedik meg a morfiummal. Ha csak egy kis hajlama van is a kéjelgésre, csökken az ellenállóképessége, csekély a morális ereje, akkor már jelentkeznek az első tünetek: vágyik a morfium után. Először csak fájdalmait csillapította, aztán megbűvölték az esetleg titokban beszerzett újabb adag bódító percei és máris úgy érzi, hogy nélkülözhetetlen neki a morfium. Hiányát érzi. Tudja, hogy ártalmas, de nincs ereje vágyát leküzdeni. Kedvetlen, bágyadt. Jöhet az újabb injekció. Elkábul, valóságát teljesen elveszíti. Először csak fájdalmait csillapította, aztán megbűvölték az esetleg titokban beszerzett újabb adag bódító percei és máris úgy érzi, hogy nélkülözhetetlen neki a morfium. Hiányát érzi. Tudja, hogy ártalmas, de nincs ereje vágyát leküzdeni. Kedvetlen, bágyadt. Jöhet az újabb injekció. Elkábul, valóságát teljesen elveszíti.

Ez történik olyan egyéneknél is, akik — amint már mondtam — bizonyos hajlammal rendelkeznek ilyen irányban, akiknek nincs ellenállóképességük.

SPECIALIS KÜLFÖLDI

csillár és lámpa-különlegességek

Az őszi szezon legszebb és legnagyobb választéka.

TOTELECTRIC ♦ CLUJ

Calea Regele Ferdinand 28/a. sz.

Főposta mellett. Telefon 13-35.

és akik minden bizonnyal öröklék ezt a szörnyű szenvedély. Normális esetben minden beteg rövidesen tulteszi a morfium utáni vágyakozáson magát. Érdemes megjegyezni azt, hogy ez a szenvedély inkább az értelmiség tagjai között hódít. Munkásemler, vagy paraszt csak a legtrikább esetben lesz morfinista.

Lassan emelkedik a napi adag...

Ilyen félig józanul, félig bódulatban telnek el a kezdő morfinista napjai egészen addig, míg évek folyamán szor grammokig emelkedik fel a napi adag. A szervezet hozzászokik a mérgeghez, csak egyre nagyobb és nagyobb adagok tudják a kellemes kábultságot kiváltani és a kezdő megrögzött morfinista lesz. Hazudozik, jelleme tökéletesen megváltozik, lealjasul, a legerkölcselekedetekre képes és lezüllylik a végsőkig. Erőszakossá, akaratossá válik, minden aljasságra, sőt még gyilkolni is képes, csak hogy a mérget megszerezhesse. Szabadulni akarnak szenvedélyüktől, nem tudnak, a mérget lelkiismeretlen ügynököktől csak igen drágán tudják megszerezni, anyagilag tönkremennek és ilyenkor már csak az öngyilkosságra, vagy betegségük kikészítésére gondolnak. Ez utóbbit csak azért teszik, mert tudják, hogy fokozatosan szoktatják le őket és így hozzájuthatnak kisebb adag morfiumhoz.

Nincs kimondott ellenszer

A morfinizmus ellen nincs kimondott ellenszer. Zárt intézetben hónapokig, sokszor egy évig tartó kezelés és a morfiumadagok fokozatos megvonása után tudják őket esetleg kigyógyítani. Desok esetben előfordul, hogy gyógyultnak nyilvánítják, visszakerül az életbe, lelki konfliktusai támadnak, gondok bántják és ahhoz az egyetlen enyhítő eszközhez nyúl, amelyet ismer: a morfiumhoz. Véleményem szerint ezeket a sajálatramelő betegeket mind gyámság alá kellene helyezni, a törvény sújtja őket ha nem vétetik fel magukat zárt intézetbe, a kezelésnek ingyenesnek kellene lennie és a kigyógyulás után olyan körülmények közé kellene hozni a beteget, hogy az megbékélt legyen, mentes minden gondtól. Mert így csak szelmalomharcot folytatunk...

Egy kéz az asztal alá nyúl...

A leghetehetlenebb helyeken képesek ezek a szerencsétlenek maguknak a mérget beadni. A félreeső helyeken, a kapu alatt, társaságban, a ruhán keresztül. Igen gyakran lehet látni, hogy nyilvános helyen beszélgetés közben nagyon kedvetlen a társaság egyik tagja. Nem figyel a beszélgetés közben nagyon kedvetlen a társaság egyik tagja. Nem figyel a beszélgetésre, ideges el-elgondolkozik, aztán az egyik pillanatban az asztal alá nyúl. Röviddel ezután arca kipirul, fejét felkapja, beszélni kezd, sziporkázik, vidám, kedélye magával ragadja az egész társaságot, injekciót adott be magának a társaság tagjai jelenlétében ruháján keresztül, az asztal alatt...

Hogy mennyi lehet városunkban a morfinisták száma? Azt igen nehezen lehet sőt egyáltalán nem lehet megmondani. Kevesen járnak állami intézetbe,

Vigyázat!

a fém-, ablak-, tükör- és márványtisztítószer.

Nem árt a kéznek, nem támadja meg a tisztítandó tárgyakat, tartós fényt ad és rendkívül gazdaságos.

Ügyeljen a

SIDOL felíratra

mert nem minden fémtisztító „SIDOL”.

és ami nagyon jellemző, rendkívüli módon titkolják szenvedélyüket

A morfium hiénái

Városunkban vannak-e olyanok, akik rendszeresen foglalkoznak a morfium eladásával?

Igen. És ezek főképpen olyan foglalkozású egyének, akik állandóan sok emberrel érintkeznek. Ezek már megismerik az áldozatot. Az áldozat is szinte érthetetlen képességgel segít megtalálni a forrást, pengeti le a mérgeg árát, hogy aztán mohón rávesse magát az újabb prédára. Nagyon érdekes, hogy ezek a szerencsétlenek legtöbbször igyekeznek másokat is rábeszélteni szenvedélyükre. Boldogítja őket az a tudat, hogy mások is kinokai állnak ki és örülnek ha vesztüket okozó mérgegnek. Főképp a művészek és írók között vannak olyanok, akik így ismerkedtek meg a morfiummal...

Ezzel be is fejeződött a beszélgetés. És a csendes szavakból ismeretlen világ képe ködlött fej az újságíró szeme előtt. Ismeretlen világé, amely itt rejtőzik közöttünk, ahol csak nagyon boldog és nagyon boldogtalan lelkek élnek, ahol a legnagyobb szenvedést követi a legnagyobb gyönyör és ahol magasan az elbukott lelkek fölött örült vágyból, szenvedésből, hazugságból és aljasságból emelt oltáron kis csillogó üvegesben fekszik és urakodik az áldást és pusztítást osztó morfium.

Festésben és tisztításban

VEZET!